

102
60.008/v

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb. 1. a beag 60 szakembere az olimpiai hanglánc szerelésén
i kg s sl il hgy 1978. november 16.

az idén az elektroakusztikai gyárnak /beag/ összesen 4,5 millió rubel értékű stúdióasztala, kommentátor berendezése és erősítője utazik a moszkvai olimpiai tévé- és rádióközpontba az 1980-as nagy sportrendezvény közvetítése technikai rendszerének fontos részeként. a szállításoknál az év első felében némi késedelem volt, behozására a beag két vidéki gyárában nyíregyházán és kőszárdán nagyobb ütemben készülnek az olimpiai tudósítók számára az ugynevezett kommentátor asztalok. ez a berendezés nemcsak a biztonságos közvetítést teszi lehetővé, de a küzdőtér zaját is jobban visszaadja, mint az eddig használtak, így érzékletesebb képet kap a rádióhallgató a sporteseményekről. összesen 1300 kommentátor asztalt szerelnek fel a moszkvai, a leningrádi, a kijevi és a tallinni olimpiai helyszíneken, és ezek továbbítják majd a hangot öt világ-rész több mint 150 országába.
/folyt.köv./

- 1 -

UG

bb. 1./ a beag folyt./il

a beag az élmúlt évben állapotodott meg szovjet partnereivel abban, hogy az olimpiai közvetítésekhez valamennyi hangtechnikai berendezést biztosítja, vagyis a teljes „hanglánc, elektroakusztikai eszközeit, a mikrofonoktól az erősítőkön át a stúdiókeverő-asztalokig. ez a „hanglánc,, része annak a komplex rádió- és tévé-közvetítő rendszernek, amelyet a szovjet vállalatok és a francia thomson-íradótechnikai cég közösen fejleszt ki a leningrádi elektroakusztikai kutató intézet összehangolásával. a leningrádi intézet a műszaki egyeztetésekre állandó kapcsolatban áll a beag konstruktöreivel. a műszaki együttműködésben jelenleg a kapcsolástechnikai berendezések, csatlakozók, szabályozók kifejelesztésén dolgoznak, ezeket az eszközöket jövőre fogják a szovjet fővárosba szállítani.

a napokban aláírt megállapodás szerint 1979. januárjától a beag hatvan szakembere vesz majd részt a berendezések szerelésében, a rádió - és tévéstúdió kialakításában. a tervek szerint jövő év júniusában a moszkvában megrendezésre kerülő nagy szpartakiádon - egy évvel az olimpia előtt - már „főpróbát,, tart a beag berendezéseinek egy része is, ez a sportrendezvény egyben az olimpia főpróbája is lesz./mti/

.-.

bb. 2. árpád-kori templom - maradványokra bukkantak pécsváradon
1978. november 16.
igo is il la

pécsváradon szőlőmunkák közben középkori falmaradványok, emberi csontok és kerámiatöredékek kerültek napvilágra. a hely és a leletek alapján a régészek arra következtetnek, hogy árpád-kori templom romjaira bukkantak. a hajdani városkának ez a része mindig lakott volt: erre felé huzodott a német vendéglakosok utcája. sokan még ma is német kutcának emlegetik. oklevelek tanúsága szerint a középkorban szent mihály temploma állt a zengő

déli) keletjén. a hely kiemegdő volta és a temetőközelsége továbbá az előkerült kerámiaanyag és ii. endre király egy pénzérméje meg

erősíteni látszik a feltételezést. későbbi kutatással tisztázzák majd, hogy valóban a történelem viharaiban eltűnt árpád-kori templomból vagy más középkori épületről van-e szó.
/mti/

UG

.-.

- 2 -

bb. 3. filmapok és vásár karthagóban

i jokfe bc il la

1978. november 16.

ranódy lászló „árvácska,, című alkotása képviseli a magyar filmgyártást a karthagói filmapok keretében megrendezendő gyermekfilm versenyen. a november 16-23-ig tartó fesztiválon ott lesz gaál istván filmrendező is, akit meghívtak a karthagói filmapok zsűrijébe.

a fesztivállal egyidejűleg tuniszbán és bizertában retrospektív bemutatók során mintegy 40 magyar játékfilmet vetítenek. közöttük lesz jancsó miklós „még kér a nép,,, című filmje, amely 1972-ben cannesben a rendezés díját kapta, amelyet ugyanabban az évben mannheimben ~~*****~~ j. josef von sternberg díjjal tüntettek ki, s a huseárik zoltán rendezte „szindbád,, valamint makk károly filmje a „szerelem,, amelynek 1971-ben a zsűri különdíját ítelték a cannes-i fesztiválon.

a filmapokkal párhuzamosan sorra kerülő filmvásáron ezúttal először vesz részt a hungarofilm küldöttsége./mti/

.-.

bb. 5. levelestésza győrből

mzs is il la

1978. november 16.

ujfajta sütemény, levelestésza gyártását kezdték meg a győri hűtőházban. naponta 6 mázsát mélyhűtenek az izletes hájastésztából, mellyel mindössze annyi a dolga a háziasszonyoknak, hogy sütés előtt dzsemmel vagy gesztenyével megtöltsék. az első szállítmányokat a győri üzletekben árúsítják majd kísérletképpen hogy elnyeri-e a fogyasztók tetszését. a hűtőház számít a sikerre, ezért is kötött megállapodást a komáromi és a tatabányai sütőipari vállalatokkal levelestésza készítésére.
/mti/

UG

.-.

- 3 -

bb. 6. szakmunkástanulók gondozzák a pátzay állandó kiállítást kapuváron

mzs is il la

198. november 16.

a kapuvári 404. számú ipari szakmunkásképző intézet kiszesei védnökséget vállaltak a rábaközi múzeum pátzay állandó kiállítása felett. a szakmunkástanulók gondozzák a tárlat épületének parkját, a kiállítási helyiségekben elvégzik a kisebb javításokat, és szívesen segédkeznek a múzeum szakembereinek a folyton gyarapodó gyűjtemény rendezésében. az állandó kiállítás alapjául pátzay pál szobrainak gipsz eredetije -i szolgáltatnak a közelmúltban azonban a mester több tanítványa bejelentette, hogy egy-egy munkájával hozzájárul a kiállítás anyagának gyarapításához. a szakmunkástanulók az új alkotások elhelyezésében is közreműködnek. a múzeummal való kapcsolatuk helytörténeti gyűjtésekkel egészül ki, múzeológus irányításával mentik a városkörnyéki községekben az életmóddal, a népviselettel és a népszokásokkal összefüggő tárgyi emlékeket. a közös gyűjtés és feldolgozás során a szakemberek arra is módot találnak, hogy beszélgessenek a leendő szakmunkásokkal a helytörténeti és honismereti kutatások fontosságáról és beavassák őket a múzeumi munka egyéb területeibe./mti/

--

bb. 4. minőségi javulást hozó beruházások fejeződtek be a textiliparban

ol tk sl il hgy

1978. november 16.

a textilruházati iparban idén befejeződött /illetve még átadásra kerülő/ több mint 40 kisebb-nagyobb vállalati beruházás közös jellemzője a főként gépcserék útján történő korszerűsítés, alig volt szükség új épületek emelésére régebbiek felújításával, átalakításával hozták létre a korszerű üzemek többségét. az építkezésre fordított összegek a beruházási költségeknek alig 20 százalékát tették ki. éppen ezért a határidőket jobban be tudták tartani;/ nagyobb ,,elcsuszás,, csak a jelentősebb építkezéseket lebonyolító rostiparban következett be, ahol egy-egy új létesítmény körül tucatnyi, több kivitelezővel kellett együttműködni.

/folyt.köv./

- 4 -

UG

bb.4./ minőségi.....folyt./-il

a két-három évvel ezelőtt megkezdett, idén befejeződött beruházások java része a gyártmánylista korszerűsítését, magasabb minőségű, minden piacon gazdaságosan értékesíthető cikkek előállítását szolgálja.

a kender-jutagvár meglévő épület felújításával mintegy 80 millió forint építési költségtől mentesülve teremtett kapacitást minden piacon versenyképes áru gyártásához. az üzemben évente 15 millió szelepes, önműködően záruló polietilén zsák készülő majd, kisebb részt a hazai vegyipar, nagyobb részt export céljára. a budapesti harisnyagvár a fővárosban gyulán, szeghalmon és nagybátonyban a jelenleginél összesen 7 millió 200 ezer párral több harisnya előállítását alapította meg, miközben a beruházási költségből 1 millió forintot meg is takarított. évi 392 tonna többletkapacitást teremtett a pamut alsóruházati cikkek készítéséhez a magyaróvári kötöttárugyár. az újpesti gyapjuszövőgyár ujfehértón hajtott végre 500 ezer méter kész-szövet többletet hozó fonodai-szövödei korszerűsítést a költség-előirányzatot azonban körülbelül 20 millió forinttal túllépte. a szombathelyi lakástextil vállalat rekonstrukciója évente 1 millió 380 ezer négyzetméter szőnyeg, illetve butorszövet előállítását és a fokozott exportot teszi lehetővé.

az új beruházások valamelyest enyhítenek a munkaerőgordon is, hiszen többségük létszámmegtakarítással jár együtt. mivel a korábbinál a munkakörülmények is jobbak a korszerű üzemekben - várhatóan maradásra bírnak nem egy távozni készülő dolgozót.

/mti/

UG

--

- 5 -

bb.7. magyar-jugoszláv közös tiszta-kutatás szerződést írtak alá
ujvidéken

tóo/is/ra la

1978. november 16.

a magyar tudományos akadémia tiszta-kutató bizottságának munkája szorosan kapcsolódik a természet-és környezetvédelmi feladatok megoldásához, az élővizek tisztaságának megőrzéséhez. e tevékenység eredményességének növelésére a napokban szerződést írtak alá ujvidéken. az ottani állami egyetem és a szegedi józsef attila tudományegyetem közötti együttműködési szerződés keretében a jugoszláv intézmény biológiai intézete, illetve a szegedi intézmény növényteni tanszéke közös kutatási programot dolgozott ki.

ezzel kapcsolatban dr.horváth imre professzor, a szegedi egyetem tanszékvezető tanára, a tiszta-kutató bizottság elnöke az mti munkatársának adott nyilatkozatában ezeket mondotta:

- a közelmultban ungváron a szovjet társintézménnyel kötött hasonló megállapodás és a mostani ujvidéki szerződés új lehetőséget nyit a vizsgálatok hatékonyabbá tételére, mivel azok nemzetközi jellegűt öltve a folyó egészére kiterjednek. kiemelten foglalkozunk a víztárolóknak a tiszta élővilágára gyakorolt hatásával, valamint a vízminőséget befolyásoló tényezőkkel. a tervek szerint közös hossz-szelvény vizsgálatokat végzünk. a folyó legfelső szakaszáról indulva a kutatók azonos víztömeggel utaznak végig a tiszán alkalmi laboratóriummal felszerelt hajón. közben mintákat vesznek és megállapítják, melyik szakaszon milyen kémiai vagy egyéb változások következnek be a víz összetételében, hol milyen szennyezések érik a folyót. a másik fontos cél a jelenlegi állapotok felmérése alapján a természet-és környezetvédelmi feladatok, továbbá a tájrekonstrukciós tervek megvalósításának elősegítése. a távlati program 1985-ig szól, amit közben szükség szerint kiegészítenek. megállapodtunk abban is, hogy a magyar és jugoszláv intézmények képviselői közösen tájékoztatják egymást eredményeikről és egyes részfeladatokat közösen oldanak meg. vizsgálataik eredményeit a szegedi székhellyel működő tiszta-kutató bizottság kiadványában közlik. a kiadvány szerkesztésébe két szovjet és két jugoszláv szakembert is bevontak. a nemzetközi együttműködés új, tágabb lehetőséget teremt a folyó és környezete értékeinek megóvására./mti/

-.-

8.00/ra

-6-

83007

bb.8. több sör a borsodi sörgyárból

kör/is/ra la

1978. november 16.

befejeződött a bős község határában lévő borsodi sörgyár bővítésének első üteme, és az új főzőház üstjeiben megkezdték a sörfőzést. a csaknem kétszázhuszonötmillió forintot költséggel elvégzett kapacitásbővítés során egyebek mellett új, napi háromszáz hektoliter kapacitású főzőházat alakítottak ki, és ndk gyártmányú, 144.000 üveget megtöltő automatikus vezérlésű palackozó gépport állítottak be. lóránként

a kapacitásbővítés eredményeként a borsodi sörgyár már az idén százötvenezer hektoliterrel több sört állít elő a tervezettnél, és ezzel évi termelése meghaladja majd a másfélmillió hektolitert. az új üzem teljes felfutása után, 1980-ban az eredeti, egymilliónégyszázezer hektoliterrel szemben egymilliókilencszázezer fog termelni./mti/

-.-

bb.9. kamatoztatják a tiszavölgyi öntözésfejlesztés szellemi termékeit

end/is/ra la

1978. november 16.

a kiskörei vizlépcsőhöz kapcsolódó tiszavölgyi öntözőrendszer fejlesztésének újabb tervei készülnek az agrober vállalat szolnokra kihelyezett öntözéses gazdaságfejlesztési főosztályán. a hajduhátságban - ahol a hajduszoboszlói és a hajduszováti gazdaságok több ezer hektáron már évek óta korszerű és jövedelmező öntözéses gazdalkodást alkalmaznak - újabb nyolc-kilencezer hektár mezőgazdasági terület vízellátását készítik elő. a békési térségben, az nk-14-es csatorna végén fekvő területen hétezer hektáron végeznek öntözésfejlesztést, amely hat gazdaságot érint. kivitelezésükre várhatóan a vi.ötéves tervben kerül sor. megbízást kapott a vállalat főosztálya az észak-jászság öntözési terveinek a kimunkálására is, mivel a jászsági főcsatorna kiépülésével a tájterület 20-25 nagyüzeme számára nyílik lehetőség az öntözésre. mindhárom területen, a hajduhátságon, békésben és észak-jászságban a tradicionális zöldségkertészkedés szempontjából nagy a jelentősége a vízfelhasználásnak./mti/

-.-

8.05/ra

-7-

10⁵⁰07

bb.10. csökkent a parlagterület csongrádban - birságot róttak ki a művelési kötelezettséget elmulasztó gazdaságokra

tób/is/ra la

1978. november 16.

a megyei földhivatal intézkedéseinek, rendszeres ellenőrzésének eredményeként a tavalyinak felére, mintegy 900 hektárra csökkent a parlagterület csongrádban - állapították meg az őszi határszámleken. a felmérések szerint e földek túlnyomó része objektív okok miatt maradt kihasználatlanul, zömmel a tiszai és maros-menti ártéri területek ezek, amelyeken a nyáron hosszú ideig víz állt, s ezért nem tudták felszántani őket. találtak viszont olyan földeket is, amelyeknek művelésére nem fordítottak kellő gondot a gazdaságok. ezért négy nagyüzemre összesen mintegy kétszázötvenezer forint pénzirságot róttak ki.

a felmérő szemléket kiterjesztették a magán-, illetve személyi tulajdonban lévő külterületi parcellákra, a hétvégi kis-kerterekre, valamint a belterületeken lévő 1.500 négyzetmétert meghaladó ingatlanokra is. ezek között sok teljesen elhanyagolt vagy otthagyt területet találtak. a mulasztókkal szemben szigorú szankciókat érvényesítette. az idén 320 tulajdonosnak összesen 150 hektárt felülről parlag-ingatlanát vették állami tulajdonba. ezek az intézkedések annál is inkább indokoltak, mivel csongrád megyében az utóbbi 5 esztendő alatt 6.000 hektárral csökkent a szántóterület különböző építkezések, valamint ut-és csatornahálózat bővítése miatt./mti/

-. -

bb.11. egyetemi és főiskolai küldöttség utazott prágába

t/gy/tr/bc/ra hgy

1978. november 16.

nagy sándornak, a kisz kb titkárnak vezetésével 25 tagú egyetemi és főiskolai küldöttség utazott csütörtökön prágába, a szocialista országok egyetemi és főiskolai hallgatóinak november 17-20 között megrendezendő II. találkozójára.

a tanácskozás résztvevői többek között véleményt cserélnek a fiatal nemzedék világnézeti neveléséről, az ifjúságnak a szocialista életforma megszilárdításában betöltött szerepéről. szót váltanak a fiataloknak a békéért és a társadalmi nagyladásért folytatott harcáról, és a haladó ifjúsági mozgalmak együttes fellépésének erősítéséről./mti/

-. -

10.10/ra

-8-

11.10.07

bb.12. magyar-olasz parlamenti tárgyalások

t/ma/tk/ra hgy

1978. november 16.

csütörtökön az országházban megkezdődtek a hivatalos magyar-olasz parlamenti tárgyalások

a magyar tárgyalócsoportot darvasi istván, az országgyűlés külügyi bizottságának titkára vezeti, az olasz szenátus és képviselőház közös tárgyalócsoportját pedig carlo russo. a megbeszélésen résztvett dr. giulio bilancioni, az olasz köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb.13. szépvölgyi zoltán hazaérkezett ulánbátorból

tk/ra hgy

1978. november 16.

szépvölgyi zoltán a fővárosi tanács elnöke küldöttség élén csütörtökön hazaérkezett a mongol népköztársaságból. ulánbátor főváros tanácsa elnöke meghívásának eleget téve tárgyaltak a két főváros közötti együttműködésről, kapcsolatainak bővítéséről. a küldöttség fogadásánál a ferihegyi repülőtéren jelen volt a fővárosi tanács több vezetője és d. pureve, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

-. -

bb.14. tűzegtűz a 84-es számú ut mentén

tk/ra hgy

1978. november 16.

szerdán badacsonytomaj és uzsa közötti 84-es számú ut és a sümeg-tapolcai vasútvonal által határolt területen körülbelül 35-40 hektárra kiterjedt tűzegtűz keletkezett, és füsttel árasztotta el a környéket. a nagy erővel kivonult veszprém megyei tűzoltóegységek - az egyik közeli tsz tagjainak segítségével - a területet körülszántották és a tűz rohamos terjedését meggátolták. a tűz elfojtására a szükséges intézkedést megtették. a tűzegtűz épületeket és hasznos mezőgazdasági területet nem veszélyeztet. a tűz keletkezési okát bizottság vizsgálja./mti/

-. -

11.00/ra

-9-

11.10.07

bb.15. víznyomás csökkenés az ujjalotai lakótelepen

i/jf/tk/ra hgy

1978. november 16.

a vízművek várhatóan egy napos szerelési munkát kezdett az ujjalotai lakótelepen - 1000-es vízvezetékcső átalakításához láttak hozzá - emiatt csütörtökön reggel lezárták a vezetéknek ezt a szakaszát. az ujjalotai lakótelepen csökkent a víznyomás, az emeleteken átmenetileg akadozik a vízszolgáltatás. /mti/

-.-

bb.16. három és félezren a bábolnai szakmunkás cím megvédéséért

ber/ká/ra hgy

1978. november 16.

a bábolnai mezőgazdasági kombinát dolgozói közül három és félezren ismét diákok voltak az elmúlt két héten. vizsgabizottságok elé álltak, hogy beszámoljanak arról, miként sajátították el a kombinát gazdálkodásának általános tudnivalóit és szakterületük speciális ismereteit.

a csütörtökön zárult vizsgák a bábolnai szakmunkás cím megvédését célozták, s azokat pontos menetrend szerint bonyolították le a kombinát központi, valamint uraiujfalui, szendrői és putnoki gazdaságában. csak azok adhattak számot tudásukról, akik részt vettek az év eleji tanfolyamokon, az azt követő konzultáció-sorozatokon, és fegyelmi okból nem zárták ki őket a szakmunkásképzésből.

bábolnai szakmunkásnak lenni ugyanis rangot jelent, és ezt a rangot évről évre meg kell védeni. az országosan példamutató képzésnél abból indult ki a kombinát vezetősége, hogy a növekvő feladatok, így például az idei csaknem három és félmilliárd forint értékű termelési terv teljesítését, az új biológiai, technológiai és technikai eljárás alkalmazását csak magas szinten képzett dolgozóktól várhatják el.

az oktatást számos variációban, a munkakörök speciális tudnivalóinak megfelelően szervezték meg. a tankönyveket a vállalat szakemberei írták. külön tartottak kezdő és haladó tanfolyamokat. /mti/

-.-

-10-

12.00/ra

12.00

bb.17. halálos balesetek - szabolcs megyében

tk/ra hgy

1978. november 16.

nógrád megyében, endrefalva belterületén egy tehergépkocsi elütötte brózmansztyán, 27 éves koczikisérő, ilinyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos féktávolságon belül a tehergépkocsi elé szaladt.

szabolcs megyében, napkor külterületén egy személygépkocsi elütötte barta ferenc, 74 éves nyugdíjas, apagyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint féktávolságon belül lépett a személygépkocsi elé.

siófokon, a mahart vállalat területén egy tehergépkocsi pótkocsijának vonórudja - kézi forgatás közben - mellbeütötte varga jános, 27 éves segédmunkás, nagyberényi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

bb.18. több mint két évvel a határidő előtt fejezték be győr és szombathely földgáz-ellátására való átállítását

cser/is/ra hgy

1978. november 16.

több mint két évvel a határidő előtt fejezték be győr és szombathely földgáz-ellátására való átállítását az északmagyarországi gázgyártó és szolgáltató vállalat dolgozói. a határidő 1980. vége volt, de már mindkét városban megtörtént az átállítás. a kiemelkedő munkasiker alkalmából csütörtökön ünnepséget rendeztek győrött, a rába művelődési központban, amelyen az építők legjobbjaikat kitüntették, illetve megjutalmazták. /mti/

-.-

bb.19. összegyűjtötték a régi recepteket - kisalföldi gasztronómiai napok kezdődtek győrött

cser/is/ra hgy

1978. november 16.

kisalföldi gasztronómiai napok kezdődtek csütörtökön győrött, a rába szállóban. a szálloda fiataljai - szakácsok, felszolgálók - bejárták a rábaközi, szigetközi, hansági falvakat, és összegyűjtötték a táj hagyományos régi ételeinek receptjeit. ezekből azután speciális menüket állítottak össze. több mint 30 régi étel receptjét dolgozták fel. a régi ételeket három napig tartó gasztronómiai napokon kóstolhatják meg a szálloda éttermeinek vendégei. betyárcsirke galuskával, szigetközi szűzermék, kapuvári bicskástál, szigetközi gombóclevés, szigetközi vegyesizelítő, sertésborda kisfalu módra, pannonnai szőlőcsemegé és még sokféle finom falat szerepel az étlapon. /mti/

-.-

12.20/ra

12.20

bb.20. 165 millió forint értékű áru - szakcsoportokból

szü/is/ra hgy

1978. november 16.

csaknem megkétszereződött a különböző szakcsoportok száma hajdu-bihar megyében, s az áfész-ek hathatós közreműködésével az elmúlt esztendőben már 165 millió forint értékű árut értékesítettek - hangzott el a megállapítás a hajdu-bihar megyei fogyasztási szövetkezetek csütörtökön debrecenben megtartott küldöttgyűlésén. az áfész-ek keretében már 116 szakcsoport működik, több mint tízezer taggal. a kisállattenyésztők száma gyarapodott leggyorsabban az elmúlt években: 58 szakcsoportjuk van. a méhészek 27, a zöldség-és gyümölcsstermelők 321 szakcsoportban termelik áruikat.

számos kezdeményezés történt a kisárutermelés korszerűsítésére. többek között 2 millió naposcsibét, 100 ezer naposkacsát és 280 ezer naposlibát biztosítottak részükre nagyüzemi kelletőkből. kérésükre speciális takarmánytápokat is készítenek a keverőüzemek, köztük galambtápot. az áfész-ek több mint száz üzletükben forgalmazzák azokat a takarmánykiegészítő anyagokat, amelyek a korszerű állattartáshoz nélkülözhetetlenek. az áfészek minden községben megszervezték a vetőmagok árusítását. szakcsoportok tagjai 60 ezer négyzetméter fólia alatt termelnek primőröket. az elmúlt időszakban - az igényeknek megfelelően - a házi-és kiskertekben is otthonosak lettek a gyógynövények.

a püspökladányi áfész-nél ez évben már működött a géphasznosítási szakcsoport is. tagjai jelentős szerepet vállaltak a kisgazdaságok gépi munkájának elvégzésénél, 24 különböző típusú traktorokkal, s más talajművelő eszközeikkel./mti/

--

bb.21. időjárásjelentés

ra hgy

1978. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti november 16-án, csütörtökön, 13.00 órakor:

folytatódik a hűvös idő.

középpontjával finnországi térsége fölött hatalmas kiterjedésű ciklon örvénylik. ennek áramlási rendszerében nyugatról kelet felé nagy sebességgel különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmú léghullámok érkeznek a brit-szigeteken át, a német-lengyel síkság, valamint a szovjetunió európai területének északi-és középső része felé. ezeken a területeken sokfelé fúj viharos, sőt orkánerejű szél, és rendkívül változékony az időjárás. mivel az elmúlt 24 órában az óceáni léghullámok pályája kissé délebbre helyeződött át, így a következő 36 órában valószínű már a kárpát-medence északi részén felszakadozik a zárt felhőzet.

/folyt.köv./

13.00/ra

13/11/78

-12-

bb.21. / időjárásjelentés ... folyt./ra

hazánkban szerdán az ország nagy részén borult idő volt, néhány helyen azonban átmenetileg felszakadozott a felhőzet, és 1-3 órára a nap is kisütött. a hőmérséklet csúcserkéke általában mínusz 1- plusz 4 fok között váltakozott. elszórtan jelentéktelen mennyiségű szitálás, ónos szitálás is előfordult, sőt néhány helyről hódarahullást jelentettek. csütörtök hajnalra 0- mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. délelőtt 800 m-nél magasabb hegyeink kivételével borult, erősen párás, helyenként ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órakor 0- mínusz 3 fok között alakult.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 0,5 fok volt, 4,5 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 774 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás péntek estig:

az északnyugati, északi országrészben időnként felszakadozó felhőzet, máshol tulnyomóan borult idő. a dunántúlon szórva, ványosan kisebb eső, átfutó zápor előfordulhat. az ország többi részén elszórtan szitálás, ónos szitálás. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, mínusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken északon plusz 5, máshol 0 fok körül.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

tovább tart a borult, párás, az évszakhoz képest hűvös idő. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 3- plusz 1 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 160 cm, a víz hőmérséklete 5,4 fok c.
/mti/

--

13.03/ra

13/11/78

-13-

bb.22. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1978.november 16-án 13.00 óráig:

szk/ra hgy

1978. november 16.

1. elektroakusztikai gyár
 2. árpád-kori templommaradványok pécsváradon
 3. filmnapok és vásár karthagóban
 4. beruházások a textiliparban
 5. levelestészta győrből
 6. a pátzay állandó kiállítás gondozása
 7. közös tiszta-kutatás
 8. több sör a borsodi sörgyárból /1.sz.jav./
 9. öntözésfejlesztés
 10. csökkent a parlagterület csongrádban
 11. egyetemi és főiskolai küldöttség utazott prágába
 12. magyar-olasz parlamenti tárgyalások /2.sz.jav./
 13. szépvölgyi zoltán hazaérkezett ulánybátorból
 14. tűzegtűz
 15. víznyomás csökkentés ujjalotán
 16. a bábolnai szakmunkás cím megvédéséért
 17. balesetek
 18. győr és szombathely földgázellátása
 19. kistalpai gasztronómiai napok
 20. szakcsoport hajdu-bihar megyében
 21. időjárásjelentés
 22. hírjegyzék
- /mti/

-. -

bb.23. magyar-nigériai vízügyi tárgyalások

k/sb/fe/sl/ra hgy

1978. november 16.

Crommwel osmaró ibienek, a nigériai szövetségi kormány szállítási minisztériuma államtitkárának vezetésével november 12-16. között az afrikai ország vízügyi küldöttsége tárgyalásokat folytatott hazánkban a magyar vízügyi vállalatok vezetőivel a niger folyó alsó 400 km-es szakaszának szabályozásában kialakítható együttműködésről. a megbeszélések folytatására rövidesen magyar szakértői delegáció utazik afrikába, a nigériai küldöttség csütörtökön elutazott hazánkba.
/mti/

-. -

bb.24. csongrádi és lodzi műszaki szakemberek együttműködése

dob/is/ra hgy

1978. november 16.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége csongrád megyei szervezete és lodzban székelő testvérszervezete együttműködési programot írtak alá csütörtökön, a szegedi technika házában. a két tudományos egyesületben tevékenykedő szakemberek a jövő évtől kezdve rendszeresen kicserélik tapasztalataikat, különösen a textiliparban, az építőiparban és a közlekedésben. a megállapodás megkötésére érkezett lengyel szakemberek meglátogattak több csongrád megyei üzemet, így például a szegedi paprikafeldolgozót, a hódmezővásárhelyi mérleggyárat és az ottani alföldi porcelángyárat.
/mti/

L Lengyel

13.30/ra

-. -
-14-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

bb.40. ülést tartott a minisztertanács

a/hgy

1978 november 15.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke tájékoztatta a kormányt a német demokratikus köztársaságban tett baráti látogatásáról. a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a tájékoztatót.

borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese beszámolt a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság üléséről. a kormány elfogadta a jelentést és megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy dolgozzon ki intézkedési tervet az ülésről elfogadott határozatok végrehajtására.

a minisztertanács elfogadta a svájc, illetve japán külügyminiszterének magyarországi hivatalos látogatásáról szóló külügyminiszteri beszámolót.

/folyt.köv./
15.40/a

- 1 -

16¹⁰ UG

bb.40./ ülést tartott a minisztertanács...folyt./-a

a kormány megtárgyalta és elfogadta a honvédelmi törvény végrehajtásának tapasztalatairól szóló jelentést.

az állami ifjúsági bizottság elnöke jelentésben összegezte az ifjúsági testnevelés és tömegsport fejlesztéséről szóló kormányhatározat végrehajtásának tapasztalatait. a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a jelentést, valamint a határozat végrehajtásával kapcsolatos további teendőket tartalmazó feladattervet.

a legfőbb ügyész, a belügy-, valamint az igazságügyminiszter jelentést tett az ifjúkori bűnözés helyzetéről. a kormány elfogadta a jelentést, s határozatot hozott a megelőzést szorgalmazó további feladatokról.

a kormány megtárgyalta és elfogadta az igazságügyminiszter előterjesztését a szabadságvesztésből szabadult személyek utógondozásáról szóló 1975. évi törvényerejű rendelet végrehajtásának tapasztalatairól és az utógondozás szervezeti továbbfejlesztésének lehetőségeiről.

a minisztertanács titkársága vezetőjének előterjesztése alapján a kormány felhívta a minisztereket és az országos hatáskörű szerveket, hogy vizsgálják meg az országgyűlés októberi ülésén elhangzott képviselői észrevételek, javaslatok megvalósításának lehetőségeit és tájékoztassák arról az országgyűlés elnökét, valamint az indítványozó képviselőket.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

15.45/a

16¹⁶ UF

-.-

- 2 -

bb.25. kecskeméten tartja évi nagygyűlését a laboratóriumi diagnosztikai társaság

rap/is/ra hgy

1978. november 16.

kecskeméten, a tudomány és technika házában csütörtökön megkezdődött a magyar klinikai laboratóriumi diagnosztikai társaság 29. évi nagygyűlése. a kétnapos országos konferencián résztvevő több mint 200 szakember - fő témaként - a legújabb laboratóriumi vizsgálati módszerek eredményeit vitatja meg.

a tanácskozás alkalmából a hungexpo helyszíni kiállításán mutatja be a legújabb hazai és külföldi orvoslaboratóriumi műszereket, vegyészeti termékeket. egy másik kiállításán a kecskeméti orvostörténeti gyűjtemény rég nem használt érdekes laboratóriumi tárgyait láthatják a résztvevők./mti/

-.-

bb.26. gázlós a duna szigetköznél - lelassult a hajózás

cser/is/ra hgy

1978. november 16.

a ködön kívül gázlók is zavarják a szigetköznél a dunai hajózást. a csütörtöki felmérés szerint a legrosszabb gázlóban, amely a medvei duna-hídnál van, mindössze 170 centiméter a vízmélység. ez azt jelenti, hogy a vontatóhajók csupán kétharmados terheléssel tudják az uszályokat vontatni.

az őszi csúcsgépjárat az akadályok ellenére is tart, s naponta mintegy 40-50 ezer tonna árut továbbítanak a duna menti országok hajói ezen a nehezen hajózható szakaszon.

a forgalom biztonsága érdekében megerősített szolgálatot tart a magyar és a szlovák hajóut kitűző szolgálat. a kitűző hajók napkelte után napnyugtáig a vízen vannak, s idejében jelzik a vízállás változásait./mti/

-.-

bb.27. néprajzi szabadegyetem nyílt csornán

mzs/is/ra hgy

1978. november 16.

néprajzi szabadegyetem nyílt csütörtökön csornán, a helyi múzeum és a tit csornai szervezete közös rendezésében. a több hónapra át tartó programot a néprajz, a helytörténet és a honismeret iránti széleskörű érdeklődés hívta életre. tanárok és diákok, jogászok és ipari munkások vesznek részt az előadásokon, a kerekasztalbeszélgetéseken. avatott szakemberek tolmácsolásában ismerkednek a résztvevők az évszázadokhoz kapcsolódó népszokásokkal, a kisalföld népi építészetével, a rábaközi kismesterségekkel, a népi iparművészet hagyományával./mti/

-.-

13.40/ra

-15-

14457

bb.28. csehszlovák pártmunkás küldöttség magyarországi látogatása

1978. november 16.

tk/bc/ra hgy

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására november 13-16 között budapesten tartózkodott csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának pártmunkás küldöttsége josef hradecky-nak a kb osztályvezetőhelyettesének vezetésével. a küldöttséget, amely a tömegtájékoztatás pártirányításának kérdéseit tanulmányozta, fogadta grósz károly, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője.
/mti/

--

bb.29. koszoruzás birkás imre születésének 70. évfordulója alkalmából

1978. november 16.

t/ke/bc/ra hgy

birkás imre, a magyar munkásmozgalom régi harcosa, a mezőgazdasági és építőipari munkások szervezője, születésének 70. évfordulója alkalmából csütörtökön koszoruzási ünnepséget rendeztek a mező imre uti temető munkásmozgalmi pantheonjában. az mszmp központi bizottsága és központi ellenőrző bizottsága nevében sándor józsef, a kb tagja és szerényi sándor, a kb tagja, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium nevében dénes lajos miniszterhelyettes és héger józsef, a mém pártbizottságának titkára, az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezete nevében reszegi ferenc, a szakszervezet elnöke és czecei györgy, a központi vezetőség tagja koszoruzott. elhelyezték a megemlékezés virágait a családtagok, a volt munkatársak és tanítványok is./mti/

--

bb.30. a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.12.sz.hirünk / magyar-olasz .../ 2.bek.3. sorától a szöveg helyesen:

... közös tárgyalócsoporthat pedig dr.carlo russo, a képviselőház külügyi bizottságának és az interparlamentáris unió olasz csoportjának elnöke. a megbeszélésen részt vet...
/mti/

--

14.35/ra

-16-

1510

bb.31. mazaroff miklós kiállítása szikszón

kör/is/ra hgy

1978. november 16.

„uti élmények,, címmel nyílt meg a miskolci művésztelepen élő és alkotó mazaroff miklós festőművész kiállítása csütörtökön, a szikszói művelődési házban.

a művész olajtempera-festményeit részben szlovákiai és spanyolországi utiélményei ihlették. a kiállított képek között szerepelnek a szűkebb haza, borsod vidéke munkásainak életét megörökítő kompozíciók is./mti/

--

bb.32. öregek napja rétságon - gondoskodás egész évben

csiz/is/ra hgy

1978. november 16.

öregek napját rendeztek november 16-án, csütörtökön a rétsági asztalos jános művelődési központban, ahol ebből az alkalomból hetven idős nőt és férfit vendégeltek meg. a hajlottkori táplálkozás, életmód problémáiról elhangzott előadás után a helyi bürzsöny együttes táncosai és nótanékesek adtak számukra szórakoztató műsort.

év végéig sok hasonló rendezvényre kerül sor nógrád megyében, ahol egyébként egész évben igyekeznek az egyedül maradt idősök magányán enyhíteni. a nagyobb helységekben összesen tizennégy öregek napközi otthona működik, s január 1-től ujabat is nyitnak nagybátonyban. ezekben napi háromszori étkezésről, orvosi kezelésről, tisztálkodási lehetőségről gondoskodnak számukra. az öregek kézimunkázással, barkácsolással, olvasással, társasjátékokkal töltik idejüket. fokozatosan áttérnek az öregek napközi otthonainak vasárnapi nyitvatartására is. a tanácsok kezdeményezésére társadalmi akció van kibontakozóban nógrádban a helyi vállalatok, ipari és mezőgazdasági üzemek fokozottabb támogatásának megnyerésére a napközi otthon-hálózat fejlesztése érdekében./mti/

--

14.55/ra

-17-

1520

bb. 12. magyar-olasz folyt./il

a megbeszélésen áttekintették a nemzetközi élet főbb aktuális kérdéseit, kölcsönösen nagy figyelmet fordítva az európai biztonság és együttműködés helyzetére s értékelték a magyar-olasz törvényhozói kapcsolatokat alakulását is.

a tanácskozást követően barcs sándor az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnöke a vörös csillag szállóban ebédet adott az országgyűlés olasz vendégeinek tiszteletére

re
/folyt. köv./

bb. 33. főiskolai napok kezdődtek szegeden

dén is il hgy

1978. november 16.

csütörtökön délután főiskolai napok kezdődtek szegeden. ez alkalomból a juhász gyula tanárképző főiskolán a kmp megalakulásának hatvanadik évfordulója tiszteletére dokumentum kiállítást nyitottak meg. a tárlókban bemutatják az 1918-as polgári demokratikus forradalommal, a kommunisták magyarországi pártjának megalakulásával foglalkozó könyveket, régi kiadványokat, korabeli plakátokat és az akkori eseményeket megörökítő fényképeket. délután ifjusági parlamentet is rendeztek a főiskolán.

az intézményben pénteken tartják a meg a hallgatók diákköri konferenciáját, amelyen a fiatalok több szekcióban ötven dolgozatukat ismertetik./mti/

bb. 34. napirenden a szakmunkásképzés - ülést tartott a szentesi tanács vb

dén is il hgy

1978. november 16.

a vállalatoknak többet kellene áldozniuk szentesen a szakmunkásképzés céljait szolgáló üzemi tanműhelyek korszerűsítésére hangsúlyozták a városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén. a legtöbb helyen hiányoznak a korszerű gépek. az építőipari szakmákban például gyakran a megfelelő szerszámokkal sem tudták ellátni a fiatalokat. a női szabó szakmát tanuló fiatalok képzéséhez is hiányzik jelenleg a tanműhely.
/folyt. köv./

- 18 -

15m25/11

15° UG

bb. 34./napirenden folyt./il

azt is kéri az üzemektől, hogy a lányok között is népszerűsítsenek egyes vasipari szakmákat. azt tapasztalják ugyanis, hogy a korábban végzett női esztergályosok, szerszámkészítők jól megállják a helyüket.

a vb ülésen elmondották azt is, hogy az elmúlt években koncentráltabbá vált a szakmai profil, s ennek megfelelően csupán feleannyi szakmára készítik fel a fiatalokat, mint a korábbi években. ez lehetővé teszi az oktatás minőségi színvonalának növelését./mti/

..-

bb. 35. üzemi tit szervezetek és csoportok vezetőinek országos tanácskozása győrött

mzs is il hgy

1978. november 16.

az üzemi tit szervezetek és csoportok mind nagyobb szerepet kapnak a vállalati művelődésügyben, tevékenységük beleilleszkedik abba a művelődési koncepcióba, amely céljául tűzi ki, hogy a dolgozók elsősorban a munkavégzés során kamatoztassák műveltségüket - hangoztatták az üzemi tit szervezetek és csoportok vezetőinek csütörtökön kezdődött első országos tanácskozásán, győrött.

a tanácskozáson, amelyen részt vett kurucz imre, a tit főtitkára is, üzemi tit szervezetek és csoportok vezetői rámutattak, hogy a munkahelyi művelődést ma már összetettebben kell értelmezni, mint ahogy ezt évtizedeken keresztül tették. többen sürgették, hogy a tit aktivisták, előadók lépjenek ki a hagyományos ismeretterjesztési formákból, és forduljanak a munkahelyi művelődés egészét átfogó komplex ismeretterjesztés felé. ezzel az újfajta gyakorlati kiküszöbölhető a formalizmus veszélye, amely egyes szocialista brigádok kulturális vállalásait még ma is gyakorlati jellemzi.

a tanácskozás résztvevői pénteken tájékoztatót hallgatnak meg az újpesti munkástovábbképző központ munkájáról és megvitatják a szocialista brigádok közötti ismeretterjesztés szakmai módszertani kérdéseit./mti/

..-

16° UG

- 19 -

bb. 37. megbeszélés három ipari tárca vezetőivel a budapesti pártbizottságon

t ke bc il hgy

1978. november 16.

csütörtökön a budapesti pártbizottságon méhes lajosnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a pártbizottság első titkárnak vezetésével három ipari - a nehéz-, a könnyű- a kohó- és gépipari - tárca a budapesti pártbizottság vezető munkatársai és az illetékes szakmai szakszervezetek titkárai megbeszélést folytattak az 1979-es közös munkaprogramról.

a budapesti pártbizottság nagy gondot fordít a főváros jövő évi gazdaságpolitikai feladatainak végrehajtására. a munkaversenyre, a pártszervek irányító és ellenőrző munkájára, a szakszervezetek tevékenységére. eredményesebben kívánják fejleszteni a budapesti pártbizottság, az ipari tárcák és a szakszervezetek kapcsolatait, együttműködését a közös feladatok megoldásáért. /mti/

(munka)

-. -

bb. 36. egymillió üdülő és turista kulturális programja a balatonnál - ülést tartott a balatoni intéző bizottság kulturális szakbizottsága

szé is il hgy

1978. november 16.

két évvel ezelőtt még elmarasztalást kapott tavaly már dícsérték, idén pedig újabb elismerést váltott ki a balaton-vidék nyári kulturális- és szórakoztató programja - állapította meg a balatoni intéző bizottság kulturális szakbizottsága, amely tóth dezső kulturális miniszterhelyettes elnöklétével csütörtökön ülést tartott alsóörsön.

az idei szezonban közel négyszázötven műsoros előadást tartottak és 78 kiállítást rendeztek, amelyeken hozzávetőleg egymillió érdeklődő vett részt. örvendetes jelenség - állapították meg, hogy például az északi part komolyzenei hangversenyein 18 ezren vettek részt, többen mint a könnyűzenei koncerteken. a folklór műsorok 35 ezer érdeklődőt vonzottak, míg a színházi irodalmi és egyéb kulturális műsorokon 30 ezren vettek részt. tovább nőtt a kulturális és szórakoztató műsorok tartalmi, művészi színvonala. a szakbizottság az idei tapasztalatokat felhasználva megvitatta a jövő szezonra való felkészülés feladatait. a bizottság javasolta, hogy az érdekelt megyei tanácsok a országos filharmóniával és az országos rendező irodával együtt készítsék el a balatoni műsorelőadás elő- és utószezonra is kiterjedő középtávu tervét. /mti/

-. -

- 20 -

15.45/11

16³⁰ 06

bb. 39. sarkantyú simon festőművész kiállítása szombathelyen

lér ká il hgy

1978. november 16.

csütörtökön szombathelyen, a képcsarnok derkovits gyula termében megnyílt sarkantyú simon munkácsy-dijas festőművész kiállítása. a művész, aki műveit bemutatta már többek között a moszkvai és a velencei biennálén párizsban antwerpenben, varsóban, szófiában ez alkalommal negyvenhat munkáját állította ki, köztük babits illusztrációkat, s a zsenyei művésztelepről készült festményeit. a tárlat november 30-ig tekinthető meg. /mti/

-. -

bb. 38. pécs és eger urrá válik a pinceveszélyen - öt év alatt közel másfélmilliárd forintot fordítanak a földalatti labirintusok okozta veszedelem elhárítására

han is il hgy

1978. november 16.

pécs és eger urrá válik a történelmi belvárosukat elemi csapásként sújtó pinceveszélyen, a tekintélyes állami támogatás, a tervszerű munka, a korszerű technológiák nagyüzemi alkalmazása és az érdekeltek példás együttműködésének eredményeképpen - állapították meg csütörtökön a városi pincerendszerek II. pécsi konferenciáján, amelyen két napon át több mint száz kutató, tervező, beruházó és kivitelező beszélt meg az eddigi tapasztalatokat és a további feladatokat.

az első ilyen konferenciát 1975 tavaszán tartották pécsen, akkor még szinte mindennaposak voltak a váratlan utbeszakadások, épületsérülések helyreállítása s a rendelkezésre álló csekély pénzből csak a legsürgősebb munkák elvégzésére futotta. azóta tárcaközi koordináló bizottság irányítja a munkálatokat s a kapott állami támogatás révén a két város közel másfél milliárd forintot használhat fel ebben az ötéves tervben a veszélyes földalatti üregek betömésére, illetve ahol célszerű megerősítésére. egerben például a 120 kilométer hosszú üregrendszer egyötödében végeztek különféle munkákat. a pincék összterfoglata csaknem 170 000 léghöbméter. arra törekszik, hogy a megerősített pincéket mielőbb hasznosítani tudják hiszen alkalmasak például nagyüzemi bortárolásra. pécsen is hasonlóan jó ütemben haladnak a munkálatok. /mti/

-. -

- 21 -

15.50/11

16³⁰ 06

bb. 41. az edzett ifjúságért tömegsport-mozgalom jó társadalmi fogadtatás - kedvező változások az ifjúság testnevelésében

sz p il hgy

1978. november 16.

szalay péter , az mti hirmagyarázója írja:

két év telt el azóta, hogy a minisztertanács határozatában foglalta az ifjúság testnevelésének és tömegsportjának fejlesztésével kapcsolatos tenivalókat, s most, amikor az állami ifjúsági bizottság jelentést tett a kormánynak, ket-tős feladatra vállalkozott. egyrészt az eltelt időszak eredményeinek minősítésére, másrészt pedig olyan feladatterv elkészítésére, amely feltétele a további fejlődésnek.

előjáróban leszögezhető: a határozat végrehajtására tett intézkedések eredményeképpen kedvező változásokra lehetett figyelni. javultak azok a társadalmi feltételek, amelyek elősegítik az ifjúság egészséges életmódra nevelését, a testedzés és a sport tömegesítését. égető szükség volt a tárgyi és személyi feltételek javítására. erről gondoskodtak a illetékes főhatóságok és tanácsok, a kisz és a szakszervezetek, a vállalatok és a szövetkezetek, de nagy segítséget jelentettek azok a társadalmi munkaakciók, amelyek a jövőben is nélkülözhetetlen erőforrásnak számítanak.

a minisztertanács határozatának megfelelően az alsó- és középfokú oktatási intézmények korszerűsített testnevelési tanterveinek bevezetése már megtörtént. kiemelt figyelemben részesülnek az általános iskolák, azokon belül pedig az alsótagozat testnevelése és sportja. szabályozták a tömegsport órák tartalmát, azok irányítását, bevezették a tanórán kívüli rendszeres foglalkozásokat, amelyekbe az alsósokat is bevonták. elégedettséget keltett az uttörő olimpia rendszerének módosítása, jelentősen népszerűsödtek az „ügyesség-bátorság”, játékos vetélkedők, ugyanugy a vándortáborok is.

életre hívása hasznos és szükséges volt, s már kezdetben is igen jó társadalmi fogadtatásban részesült, - ezt lehet elmondani az „edzett ifjúságért”, tömegsportmozgalomról, amely jól szolgálta, illetve a jövőben is szolgálni fogja a 6-26 évesek testi nevelését, rendszeres sportolását. már az első évben közel egymillió fiatal teljesítette az életkorának megfelelő követelményeket. a mozgalom vezetése örvendetes társadalmi szemléletváltozást eredményezett.

/folyt.köv./

- 22 -

16.00/il

16³¹ VG

bb. 41./az edzett folyt./il

elismeréssel lehet beszélni arról is, hogy az ifjúsági napok, az országjáró fiatalok találkozói, az uttörők táborozásai a korábbinál tartalmasabb rendezvényekké váltak. a kirándulók, a turázók egyre több szállás, étkezési és közlekedési kedvezményt kapnak. kialakult az ifjúsági turisztikai kölcsönöző szolgálat.

országossá vált a pályaépítés, növekedett a testnevelési foglalkozásokra alkalmassá tett művelődési házak száma. társadalmi munkaakciók eredményeképpen csupán 1977-ben 537 új létesítményt adtak át, 118 millió forint értékben. két év alatt 269 iskolai tornaterem, illetve 117 sportpálya került a fiatalok birtokába, de az általános iskolások fele, illetve a középiskolások egynegyede még mindig nem rendelkezik fedett testnevelési létesítménnyel. az iskolák 90 százaléka nyílt lehetősége a sportegyesületi létesítmények díjtalan igénybevételére, s a honvédségi pályák és tornatermek jelentős részét is az iskolák rendelkezésére bocsátották. a személyi feltételek biztosítására a tf-n és a tanárképző főiskolák testnevelési szakán is emelték a felvételi keretet, míg a honvédségnél évente ezer sportvezetőt képeznek ki, akik leszerelésük után a testnevelés és tömegsport segítői közé léphetnek.

az ifjúság testnevelésének és tömegsportjának fejlesztésében még sok a tennivaló. továbbra is kiemelten kell kezelni az általános iskolások testnevelését és sportolását. a tanórán kívüli sport szervezésébe a nem testnevelés szakos pedagógusok mellett be kell vonni a szülőket, a sportolókat, a fegyveres erők és testületek nyugállományú tisztjeit és tiszt-helyetteseit is. a jövőben állami feladatként kell biztosítani az általános iskolások tanórán kívüli sportolásához szükséges feltételeket, s fejleszteni kell a felsőoktatási intézményekben folyó testnevelést és sportolást is.

növelni kell a létesítmények számát, az eddiginél tervszerűbben és koordináltabban kell felhasználni a társadalmi pályaépítési akció támogatására biztosított központi pénzeszközöket. a tömegsport céljaira is jobban kell kihasználni a sportegyesületi létesítményeket. az „edzett ifjúságért”, tömegsport-mozgalom szervezésében a sportegyesületeknek az eddiginél aktívabban kell részt venniük.

/folyt.köv./

16.10/il

16⁴⁰ VG

- 23 -

bb. 41./az edzett2. folyt./il

ezek az intézkedések az előfeltételei annak, hogy a mozgalom kezdeti lendülete ne törjön meg, hogy a sport betölthesse az ifjúság egészségvédelmében, fizikai fejlesztésében, személyiségformálásában és a szabadidő hasznos eltöltésében reá háruló igen fontos szerepét, hogy a fiatalokban kialakuljon az egész életüket végigkísérő, a rendszeres testedzés iránti igény.
/mti/

-. -

bb. 42. a honvédelem az egész társadalom ügye - a honvédelmi törvény végrehajtásának tapasztalatai

i km fe bc il hgy

1978. november 16.

kárpáti miklós, az mti hirmagyarázója írja:

hazánk függetlenségének, népünk békéjének, a szocializmus vívmányainak oltalmazása nem kizárólag a fegyveres erők és testületek feladata, hanem az egész társadalom ügye - ezt tükrözte az 1976-ban megalkotott honvédelmi törvény, amelynek végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokat csütörtökön tárgyalta meg a minisztertanács.

a honvédelmi miniszter által előterjesztett jelentés hangsúlyozta; a törvény hatályba lépése óta eltelt több mint két év tapasztalatai is azt bizonyítják, hogy az új jogszabályok megalkotása szükséges és időszerű volt. a törvény sikerrel, közmegegyezésre foglalta egységbe a honvédelem irányítási rendszerét, az állami és a gazdálkodó szervek a társadalmi szervezetek honvédelmi feladataira, az állampolgárok honvédelmi kötelezettségeire és jogaira, a kötelezettségeiket teljesítők és hozzátartozóik fokozott állami és társadalmi megbecsülésére vonatkozó alapvető szabályokat.

jelentős eredmény például hogy egyszerűbbé, gördülékenyebbé vált a hadkötelezettséggel összefüggő katonai szolgálatra való felkészítés, nyilvántartásba vétel, a sorozás, az egészségügyi alkalmasság elbírálása, s a bejelentési kötelezettségek új szabályozása is. nagy idő- és munkamegtakarítást eredményezett egyebek között a korábbi összeírások megszüntetése ezt a tanácsok új, korszerű mőességnyilvántartó rendszere tette lehetővé.

/folyt.köv./

16 41 U6

- 24 -

bb. 42./a honvédelem folyt./il

az adminisztráció csökkentéséhez s ezzel együtt jelentős időmegtakarításhoz vezetett az is, hogy többszöri sorozások helyett az egy alkalommal való sorozóbizottság előtti megjelenés vált általánossá. közmegegyezésre ma már - a korábbi tíz nap helyett - csak a 30 napon túli külföldi tartózkodást kell az illetékes honvédelmi szerveknél bejelenteni.

a társadalmi, a honvédelmi és az egyéni érdekek legmesszebbmenő figyelembevételével és egyeztetésével vált lehetővé, hogy a fiatalok az oktatásban való részvételük, tanulmányaik végzése nem szenved törést.

a sorkatonai szolgálat teljesítését mind fokozottabb, körültekintőbb gondoskodással segítik a néphadseregben, a családok, házas fiatalokat például - a lehetőségek szerint - többnyire lakóhelyükhöz közeli helyőrségbe hívják be, s nagyobb utazási kedvezményekkel gyakoribb eltávozással teszik lehetővé, hogy folyamatos kapcsolatot tarthassanak családjukkal, szeretteikkel. általános szabállyá vált az is, hogy a kétgyermekes sorkatonáknak csak 12 hónap szolgálatot kell teljesíteniük.

az oktatási intézményekben és az mhsz tanfolyamain a honvédelmi törvény szellemében minden tanuló fiatal részt vesz a hazafias honvédelmi oktatásban. ennek alapvető célja az ifjúság felkészítése honvédelmi feladatainak teljesítésére: a fiúk elsősorban a hadkötelezettséggel, a lányok pedig a polgári védelemmel összefüggő tudnivalókkal ismerkednek meg, e munkában az mhsz eredményesen vesz részt.

a miniszteri jelentés felhívta a figyelmet arra, hogy a jövőben még fokozottabban kell gondoskodni a katonai szolgálatot teljesítők jogainak védelméről. a leszerelt fiatalok munkakörülményeinek megállapításakor például figyelembe kell venni az időközben bekövetkezett munkabéremelést. a katonai szolgálat alatt elért rendfokozatért és a hadseregben folyó szocialista versenyben megszerzett címért minden fiatal jutalomszabadság illet meg a munkahelyén.

a honvédelmi törvény biztosította jogok és kedvezmények hozzájárulnak ahhoz, hogy a katona annak tudatában szolgáljon időleges kiválása a polgári életből nem okoz hátrányokat további életútján, s családjáról hozzátartozóiról távollétében is megnyugtatóan gondoskodnak./mti/

-. -

16.20/il

16 41 U6

- 25 -

bb. 43. kiállítás repülőgép-modellekből a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban

t cs bc il hgy

1978. november 16.

a csehszlovákiai kovozávody prostejov gyár, budapesti szlovák kultúra és a fővárosi művelődési ház közösen megrendezett repülőgépmodellezési versenyének legsikeresebb alkotásaiból kiállítás nyílt csütörtökön a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban.

a kiállításon 44 versenyző 66 parányi csehszlovák alapanyagból készült makettjét mutatják be. a csehszlovákiai gyár 12 féle típusu makettet készít, s ezekből 75 országba exportál. a magyar modellezők is szívesen dolgoznak ezekkel a termékekkel s ez adta az ötletet olyan verseny meghirdetéséhez, amelyen kizárólag csehszlovák gyártmányu makettekből állítják össze a modelleket.

a kiállítást petr tyc, a csehszlovák kultúra igazgatóhelyettese nyitotta meg. a kis repülőgéptárlat november 30-ig tekinthető meg, majd átadták a verseny győztesének a díjakat. /mti/

bb. 44. orvosok és kémikusok a gyógyászat sikereiért- ülést tartott a veszprémi akadémiai bizottság kémiai szakbizottsága

bév is il hgy

1978. november 16.

veszprém tudományos intézményei, a vegyipari egyetem, a műszaki kémiai kutató intézet, a nehézvegyipari kutató intézet és a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet kémiai analitikai módszerekkel, valamint a nagyműszerekkel egyre több segítséget ad a gyógyászatnak - állapították meg többek között csütörtökön veszprémben a veszprémi akadémiai bizottság kémiai szakbizottságának tudományos tanácskozásán. orvosok és vegyészek elemezték azokat a kémiai módszereket, amelyek egyre inkább tért hódítanak a kórházak tevékenységében és amelyek a két tudományág szoros együttműködését igénylik. a tapasztalatok szerint a veszprémi kémikusok és a környező kórházak orvosai kihasználják a földrajzi közelség előnyeit és hatékony közös kutató munkát folytatnak. ezek körében példamutató a vegyipari egyetem és a balatonfüredi állami szívkórház együttműködése, amelynek keretében például közös számítógépes program született a vérkeringés modellezésére: a nehézvegyipari kutató intézet pedig állatkísérletekben, s azok elemzésében segíti az orvosokat. hasonló kapcsolat alakult ki a tudományos intézetek és a veszprémi valamint az ajkai kórház között is. /mti/

17.00/il

- 26 -

A²⁵ VG

bb. 46. érdi napok budapesten

bam mné is il hgy

1978. november 16.

érd keresőképes lakosságának 75 százaléka fővárosi és más pest megyei munkahelyeken dolgozik. helyben alig négyezren keresik a kenyerüket, a bejárók száma 17 ezer. a várossá nőtt település állami és politikai vezetői erősödő kapcsolatokat ápolnak a budapesti vállalatokkal és intézményekkel, hogy velük együtt enyhítsék a bejáró munkások gondjait, elősegítsék életkörülményeik javítását, szellemi gyarapodását. ez a célja a beloiannisz híradástechnikai gyárban csütörtökön kezdődött „ér-di napok”, rendezvénytársorozatnak is. ez alkalommal fotókiállítás nyílt, bemutatva érd fejlődését, a gazdasági építőmunka eredményeit. a délutáni műsorban a táncsoport, a kis páva kör lépett fel. citeraegyüttes és fuvószenekar adott hangversenyt a gyáriaknak.

pénteken a gyár ifjúsági klubjában fórumot rendeznek a vállalat brigád- és csoportvezetőinek részvételével megvitatják az irányításuk alatt dolgozó mintegy 250 érdi munkás problémáit, a termelésben tapasztalt magatartásukat, az általuk elmondott panaszok megoldásának lehetőségeit, s kérdéseikre a település vezetői válaszolnak.

szombaton az érdis 4. gépipari művekben mutatknak be érd művészeti együtteseit. /mti/

-.-

bb. 49. haraszti lászló kiállítása salgótarjánban

csiz st il la

1978. november 16.

a képcsarnok salgótarjáni szalonjában csütörtökön megnyílt haraszti lászló festőművész kiállítása. kádár györgy és barcsay jenő nagykanizsán dolgozó tanítványa huszonhárom olaj festményével - tájképekkel, csendéletekkel, figurális kompozíciókkal - mutatkozik be a tárlaton. /mti/

A³⁰ VG

-.-

- 27 -

bb. 45. gazdaságosabb felhasználás és környezetvédelem a műtrágyák fizikai tulajdonságainak javításával - befejeződött a kgst szakértők tanácskozása veszprémben

bév is il hgy

1978. november 16.

a műtrágyák fizikai tulajdonságának javítása, változtatása egyszerre szolgálja a gazdaságosságot, és a környezetvédelmet. éppen ezért a kgst tagországok szakembereinek még hatékonyabban kell összefogni az egységes minősítési módszerek kidolgozásában és az olyan jelegű információ-szolgáltatásban, amely megmutatja, hogy mely fizikai tulajdonsági műtrágyák alkalmazása a legkifizetődőbb a népgazdaság egészét tekintve, - hangoztatták a szakértők tanácskozásának csütörtöki záró ülésén veszprémben. közös probléma ugyyszólván valamennyi tagországban a műtrágyák eltérő szemcsemérete. ez gátolja a különböző típusú műtrágyák keverhetőségét, ugyanakkor rontja a kiszórás hatásfokát is. az egységes szemcseméret kialakítására annak ellenőrzésére is összefogtak a kgst szakértők, s a módszerekről a veszprémi tanácskozáson beszámoltak egymásnak.

a kgst-tagországokban a nitrogén gazdaságos felhasználása érdekében csaknem valamennyi országban megkezdtek a lassan ható műtrágyák kikísérletezését. ebben a műtrágyaféleségben maximálisan hasznosul a nitrogén komponens, hiszen takarékosan beosztja a táplálékot a növény részére, ugyanakkor kevésbé veszélyes a környezetre. éppen a kgst együttműködés keretében, a tagországok lehetőségeinek felmérését követően javasolták az elmúlt évek eszmecsereit a lassan ható műtrágyák kutatását, gyártását. ennek megfelelően csehszlovákiában 1980-ban gyártani fogják azt a műtrágyát, amelyben a hármas hatóanyag egy része lassan bomló nitrogén.

Lassan ható műtrágyák gyártására készülnek a szovjetunióban és Lengyelországban is./mti/

-. -

- 28 -

17.05/11

A³¹ UG

bb. 47. borbély sándor látogatása a xv. kerületben

t gy tr bc il la

1978. november 16.

borbély sándor, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön a főváros xv. kerületében tett látogatást. részt vett a látogatáson uzsoki istván, a budapesti pártbizottság osztályvezetője. a kerületi pártszékházban scheffer lajos és elek imre titkárok, valamint szabó istván, a rákospalotai tanács elnökhelyettese fogadta a vendéget. a kb titkára tájékozódott a régi és az új városrész közötti ellátási különbségek megszüntetésére tett erőfeszítések eredményeiről, a kerület életével ismerkedve olyan gondokról is, mint az ujjalotai általános iskolák zsúfoltsága, az egészségügyi hálózat nagy megterhelése. szó esett a vállalatok, a szövetkezetek várható ideai termelési és gazdálkodási eredményeiről is.

a kb titkára felkereste az országos növényolajipari és mosószergyártó vállalatot, ahol a párt- és a gazdasági vezetők vázolták a több mint 2700-as kollektíva feladatait, s a vállalati beruházások helyzetét. a belföldi ellátás mellett jelentős exportfeladatokat teljesít a vállalat. az idén várhatóan mintegy ötmilliárd forint termelési értéket hoz létre. borbély sándor üzemlátogatáson tekintette meg az étolaj-palackozó, a mosópor és a margarin gyártó üzemeket.

a központi bizottság titkára résztvett a kerületi párt végrehajtó bizottság ülésén, amelyen a szakmunkástanulók képzésének helyzetét és feladatait tekintették át. ezután tájékoztatót tartott a párt végrehajtó bizottság tagjainak időszeri gazdaságpolitikai kérdésekről./mti/

-. -

bb. 51. benkő marian kiállítása miskolcon

kör is il la

1978. november 16.

megnyitották benkő marian, győrben élő és alkotó képzőművész kiállítását a képcsarnok miskolci szőnyi istván termében. benkő marian aki az iparművészeti főiskola gobelin szakán szerezte diplomáját első önálló bemutatkozásán három gobelinjét, valamint harmincöt olajfestményét, illetve akvarelljét mutatja be a tárlaton./mti/

A⁴⁰ UG

-. -

- 29 -

bb. 48. pénzügyi keretegyezmény a magyar-jugoszláv harmadikpiaci gazdasági együttműködés előmozdítására

sl il la

1978. november 16.

a magyar külkereskedelmi bank rt és az állami biztosító, illetve a jugoszláv fond za kreditiranje i osiguranje izvoznih poslova /jugoszláv export hitelezési és biztosítási alap/ képviselői csütörtökön budapesten keretmegállapodást írtak alá a harmadikpiaci magyar-jugoszláv gazdasági együttműködés előmozdítására.

az egyezmény létrehozását a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság harmadikpiaci együttműködési albizottsága kezdeményezte. a megállapodás intézményes keretet biztosít arra, hogy a két ország érdekelt finanszírozási és biztosítási szervei idejekorán bekapcsolódhassanak a vállalati üzleti elgondolások tanulmányozásába és valamennyi érdekelt partner egyetértése esetén segítséget tudjanak nyújtani a szerződéses feltételek szakszerű kialakításához.

a jugoszláv delegáció vezetőjét toma granfili a fond vezérigazgatóját fogadta faluvégi lajos pénzügyminiszter, a magyar jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke. a találkozó szívélyes baráti légkörben zajlott le./mti/

--

bb. 50. iparművészek kiállítása egerben

kov st il la

1978. november 16.

egerben a rudnay gyula teremben csütörtökön megnyitották pájer emília és horváth márton iparművészek közös kiállítását. pájer emília főként függönyöket valamint más textiliákat, takarókat, párnákat és terítőket állított ki. horváth márton divatékszereinek alapanyagául sikkveget használ, amelyet különböző fémoxidokkal színez./mti/

--

- 30 -

17⁴⁵ VG

bb.52. a szabadságvesztésből szabadultak utógondozásáról

t/gy/fe/a/bc/la

1978. november 16.

győri margit, az mti hirmagyarzója írja:

az utóbbi három esztendő tapasztalatai szerint az utógondozásról szóló törvényerejű rendelet alapján lényegesen javult a szabadságvesztésből szabadultak segítése, támogatása, a társadalom vérkeringésébe való beilleszkedése. hatékonyabbá vált az olyan szándékos bűncselekmény miatt elítéltek ellenőrzése és felügyelete is, akiknél tartani kell attól, hogy újabb bűncselekményt követnek el. e bonyolult, fáradtságos munka részesei a bíróságok, a hivatásos pártfogók és több ezer társadalmi aktivista, köztük üzemi dolgozók, szocialista brigádtagok, társadalmi szervezetek aktivistái, népi ülnökök és pedagógusok. az elítéltek élnek is a segítségkérés lehetőségével. tavaly több mint ezren, ez év első felében viszont már 704-en fordultak önként a hivatásos pártfogókhoz segítségért. a büntetésvégrehajtási intézetek is sokat tesznek a társadalomba való beilleszkedésükért. e célt szolgálja az elítéltek nagyüzemi foglalkoztatása, munkára való rendszeres nevelése, s a lehetőség, hogy közben tanuljanak és szakképesítést szerezzenek. hiszen a büntetés nem egyszerűen „bűnhődés”, hanem az elítélt átnevelésének, megjavításának fontos eszköze.

az utógondozás egyik új, sajátos formáját üdvözöljük a székesfehérvári könnyűféműnél, s ez év januárjától a csepel autógyárnál. a börtönből szabadultak részére munkát és munkásszállást biztosítottak, s rendszeresen foglalkozik velük nevelési tanácsadó. az előterjesztés kiemelni: hasznos lenne, ha másutt is vállalkozásának nagyüzemek ilyen feladatokra, mivel a tapasztalatok szerint a büntetett előéletűek szervezett foglalkoztatása elősegíti, hogy „előítéletek”, helyett a bizalom légkörében bizonyíthassák helytállásukat a munkában, az, új életben,.

jelenleg még a félszázat sem éri el a hivatásos pártfogók száma.

/folyt.köv./
17.35/a

18¹⁰ VG

- 31 -

bb.52./ a szabadságvesztésből.....1.folyt./-a

az utógondozásban a növekvő szervező-irányító feladataikra tekintettel, szükség van a hálózat gyarapítására, a jogszabály jelenleg a szigorított őrizetből elbocsátottaknál és olyanoknál, akiket mellékbüntetésként kitiltással is sújtottak, kötelezővé teszi a pártfogó felügyelet elrendelését. az alig három éves jogintézmény alkalmazását bíróságaink olyanoknál is elrendelik, akiknél az újabb bünelkövetés megelőzése érdekében indokolt meghatározott időre a kötelező magatartási szabályok előírása, vagyis, a visszesés, megelőzése,, eddig mintegy 2100 elítéltet helyezett a bíróság pártfogó felügyelet alá. bár messzemenő következtetések levonására 3 év még nem elegendő, a kezdeti tapasztalatok feltétlenül az intézmény továbbfejlesztése mellett szólnak, a korábban hosszú évekig társadalmiellenes magatartást tanúsító személyek egy részét sikerült például rendszeres munkára szoktatni és becsületes életvitelre szorítani. a pártfogó felügyelet alatt állók ugyanis kötelesek megtartani bizonyos szabályokat: jogszabályokat és bírósági előírásokat egyaránt. a bíróságok,, testre szabott,, előírásai között szerepel a kötelező munka-és letelepedési hely meghatározása. az ittias állapotban büncselekményt elkövetőket eltiltják a nyilvános helyek látogatásától. a könnyelmű, költelező életmódra hajlóknak pedig a szabaduláskor nem adják át a börtönben kerestett pénz egy részét, hanem abból - a pártfogó felügyelet idején - a hivatásos pártfogó utalja ki a szükséges összeget. az eredményeket mutatja: mindeddig alig több mint 300 esetben fordult elő, hogy a pártfogó felügyelet tartama alatt a bíróság az utógondozottal szemben újabb szabadságvesztés végrehajtását rendelte el.

az előterjesztés foglalkozik a jogintézmény új alapokra helyezésével és kiszélesítésével kapcsolatos elképzeléseikkel. eszerint célszerű lenne a kisebb súlyú szabályszegőknél, sőt a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztéses esetekben is elrendelni a pártfogó felügyeletet. ez helyet kapott az új büntető törvénykönyv tervezetében is. csakugy, mint az eddig csupán a fiataloknál alkalmazott,, próbára bocsátás,, kiterjesztése. ilyenkor a büntetés kiszabását,, függeszti fel,, az ítélkező testület. természetesen a próbaidő alatt kifogástalan viselkedést kell tanúsítani ahhoz, hogy a kisebb szabályszegők bizonyítsák: csak alkamilag tévedtek meg.

/folyt.köv./

17.45/a

18¹⁵ UG

- 32 -

bb.52./ a szabadságvesztésből.....2.folyt./-a

a törvényelőkészítők már dolgoznak a pártfogó felügyelet rendjének hatékonyabbá differenciáltabbá tételén. az új büntetőjogi kódex megalkotását követően átfogóbb jogszabálylyal váltják fel a büntetések végrehajtásáról szóló törvényerejű rendeletet, amelyben helyt kapnak majd a pártfogó felügyelet továbbfejlesztésére vonatkozó elképzelések is./mti/

-.-

bb. 53. ünnepség a párttörténeti intézet létrejöttének 30. évfordulója alkalmából

t gypá bc il la

1978.november 16.

harminc esztendővel ezelőtt alakult meg a párttörténeti intézet elődje, a magyar munkásmozgalmi intézet: az évforduló alkalmából csütörtökön ünnepséget tartottak az mszmp kb párttörténeti intézetének tanácsstermében. zsilák andrás igazgatóhelyettes megnyitó szavai után vass henrik az mszmp kb tagja, az intézet igazgatója vázolta a három évtized alatt megtett ut eredményeit. ünnepi beszédében a többi között elmondotta:

- e harminc esztendő alatt több mint másfélszáz önálló kiadvány, közte 40 monográfia, 45 tanulmánykötet, s csaknem 600 tanulmány, ezernyi cikk és megszámlálhatatlan kisebb publikáció jelent meg az intézet gondozásában a magyar párt, a hazai és nemzetközi munkásmozgalom történetéről. e tevékenység egyik kiemelkedő állomása ,,a magyar forradalmi munkásmozgalom története,, szintézisének elkészülte, amely a korábbi kutatások tudományos igényű összegezésén túl a legújabbkori történeti irodalmunk lényeges gazdagítását is elősegítette.

- ma már milliós nagyságrendű az a hazai és nemzetközi eredetű forrásanyag, amely egyaránt szolgálja az intézet, valamint az egyetemi, a főiskolai és más kutatóműhelyek tudományos munkáját. az archivumban őrzött iratok felbecsülhetetlen értékű kincsei a népünk történetét felölelő nemzeti dokumentumoknak. a vidéki pártarchivumok hálózatának kiépítésével a munkásmozgalom helytörténeti feldolgozása kapott új lendületet. napjainkban több mint 150 ezer művet őriz az intézet szakkönyvtára. a tudományos folyóirat, a párttörténeti közlemények már a xxiv. évfolyamát jegyzi.

/folyt.köv./

18.00/il

18¹⁸ UG

- 33 -

bb. 53./ünnepség1. folyt./il

vass henrik a továbbiakban hangsúlyozta: - célunk, hogy jó munkával, az új feladatok vállalásával, a magunkkal szemben támasztott követelmények szakadatlan növelésével járjunk hozzá pártunk politikájának megvalósításához. a múlt és a jelen kölcsönhatásának, összefüggéseinek dialektikus vizsgálata, a valóság szenvedélyes, kommunista elkötelezettségű kutatása és ábrázolása teheti alkotó munkánkat még tudományosabbá és a tudatformálás mind hatékonyabb eszközévé.

ezt követően óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára a párt központi bizottsága nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit. beszédében kiemelte: - pártunk vezető szervei nagy figyelemmel kísérik és nagyra értékelik a munkásmozgalom-történeti kutató munka eredményeit. a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom tapasztalatainak vizsgálata és a tapasztalatok általánosítása nélkülözhetetlen hozzájárulást jelent mind tudományos világnézetünk, a marxista-leninista elmélet továbbfejlesztéséhez, mind pedig a gyakorlati politikai munkához.

- a forradalmi munkásmozgalom történelmének tanulmányozása arra tanít meg bennünket, hogy milyen küzdelmekben, s akkor kiterőssel valósulnak meg a gyakorlatban a marxizmus-leninizmus tanításai. a munkásmozgalom története a tudományos elmélet és a forradalmi gyakorlat folyamatos szembesítése, amely feltárja: hogyan válik az elmélet anyagi erővé, ha tudatosan a tömegekben, s hogyan fejlődik maga az elmélet is, hasznosítva a tömegek forradalmi harcának tapasztalatait.

óvári miklós szólt arról, hogy a munkásmozgalom története azzal is elősegíti a szocialista tudat fejlesztését, hogy feltárja a munkásosztály küzdelmének, sikereinek vagy balsikereinek hazai és nemzetközi összefüggéseit, az egység, a nemzetközi összefogás erősítésének történelmi szükségességét. ily módon nagymértékben hozzájárul a forradalmi mozgalommal szembenálló kispolgári, revizionista, nacionalista nézetek elleni harchoz.

/folyt.köv./

18²² UG

- 34 -

bb. 53./ ünnepség2. folyt./il

a továbbiakban az intézet megalakulásának történelmi körülményeiről, s munkájának ideológiai, elméleti jelentőségéről, szerepéről szólt. emlékeztetett arra, hogy az utóbbi két évtizedben a munkásmozgalom történetének művelői jelentős szerepet töltöttek be a különböző anti-marxista nézetek elleni ideológiai küzdelemben. - e feladat elvégzését még ma sem tekinthetjük befejezettnek - hangsúlyozta. - a kutatások eredményei meggyőzően bizonyítják, hogy a nemzet megtartó és vezető ereje korunkban a munkásosztály. egyben azt is, hogy a marxizmus-leninizmus elméletének alkotó alkalmazásával a párt képes megoldani a szocialista építőmunka bonyolult kérdéseit.

kifejtette: a munkásmozgalom történetének kutatása és feldolgozása csak akkor töltheti be teljes mértékben hivatását, a szocialista tudat formálásában, ha a kutatás eredményei közkinccsé válnak az iskolai oktatásban, s felhasználják a párt propagandamunkájában. - a párttörténet színvonalas kutatásának és oktatásának példaadó ereje, nagy nevelő hatása különösen fontos az ifjúság szempontjából. hiszen a mai fiataloknak nincsenek a múlttól közvetlen emlékeik és tapasztalataik. a politikai képzésben nélkülözhetetlen történelmünk tapasztalatainak felhasználása. a munkásmozgalom és a párt történetét azonban nem tekinthetjük pusztán példatárnak. a párttörténetnek alapvető fontos feladata a fejlődés, az összefüggések, a tendenciák vizsgálata annak bemutatása, hogy a múlt talaján hogyan nő ki a jelen. vagyis a múlt, a jelen és a jövő összefüggéseinek dialektikus bemutatásával, a munkásmozgalom történet széles körű oktatásával és népszerűsítésével is segítsük elő a szocializmust építő emberek szocialista és történelmi tudatának formálását.

az ünnepségen a párttörténeti intézet igazgatója kitüntetésekkel nyújtott át. az elnöki tanács az intézet fennállásának 30. évfordulója alkalmából, több évtizedes kiemelkedő szakmai-tudományos tevékenységükért a munka érdemrend arany fokozatát adományozta szabó ágnesnek, az intézet főmunkatársának és szabó bálintnak, a párttörténeti közlemények felelős szerkesztőjének. az intézet további két-két munkatársa részesült a munka érdemrend ezüst, illetve bronz fokozata kitüntetésben. hárman kapták meg munkájuk elismeréseként a szocialista kulturáért, egy munkatárs pedig a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetést./mti/

--

- 35 -

18.10/il

18⁴⁵ UG

bb.12./ magyar-olaszr.....2.folyt./-a

ráczy pál külügyi államtitkár fogadta a dr.carlo russo vezette olasz parlamenti küldöttséget. a találkozón - amelyen résztvett dr.giulio bilancioni - áttekintették a két ország közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok fejlődését./mti/

-.-

bb.54. csémi károly fogadta antonin brabec altábornagyot

k/km/tr/bc/a/la

1978. november 16.

csémi károly vezérezredes, honvédelmi államtitkár csütörtökön a honvédelmi minisztériumban fogadta antonin brabec altábornagyot, a csehszlovák néphadsereg politikai főcsoportfőnökét, miniszterhelyettesét, a cskp központi bizottságának tagját, aki hivatalos, baráti látogatáson tartózkodott hazánkban. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen jelen volt kárpáti ferenc vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, miniszterhelyettes.

antonin brabec csütörtökön hazautazott./mti/

-.-

bb.55. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 1978. november 16-án 13. órától 18 óráig:

szk/a/la

1978. november 16.

23. vízügyi tárgyalások
 24. műszaki szakemberek együttműködése/ 3.jav./
 25. laboratóriumi diagnosztikai társaság
 26. lelassult a hajózás
 27. néprajzi szabadegyetem
 28. csehszlovák pártmunkás küldöttség
 29. koszoruzás - birkás imre
 30. szerkesztőségek figyelmébe - 12.sz. hirre
 31. mazaroff miklós kiállítása
 32. öregek napja a rétságon
 33. főiskolai napok szegeden
 34. a szentesi tanács vb ülése
- /folyt.köv./
17.50/a

- 36 -

18¹⁰ UG

bb.55./ a belföldi.....folyt./-a

35. üzemi tit szervezetek és csoportok
36. balatoni intéző bizottság
37. megbeszélés a budapesti pártbizottságon 14.jav./
38. pécs és eger pinceveszély
39. kiállítás szombathelyen
40. ülést tartott a minisztertanács
41. az ifjúság testnevelése
42. a honvédelmi törvény végrehajtásának tapasztalatai
43. kiállítás reülógép-modellekből
44. veszprémi akadémiai bizottság
45. befejeződött a kgst szakértők tanácskozása
46. érdei napok budapesten
47. borbély sándor a xv. kerületben
48. pénzügyi keretegyezmény
49. haraszi lászló kiállítása
50. iparművészek kiállítása
51. benkő marian kiállítása
52. a szabadságvesztésből szabadultak utógondozásáról
53. ünnepség a párttörténeti intézetben
54. csémi károly fogadta antonin brabecet 15.jav.
55. hírjegyzék./mti/

-.-

bb. 56. népfront-vita a településhálózat -fejlesztési koncepció felülvizsgálatáról

t ma gg bc il la

1978. november 16.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az elmúlt évek fejlődésének tapasztalataira, a gazdaság és a társadalom várható változásaira valamint az urbanizációs előrejelzésekre alapozva elhatározta az 1971-ben elfogadott 2000-ig szóló országos településhálózat-fejlesztési koncepció és a megyei tervek felülvizsgálatát.

/folyt.köv./

- 37 -

18¹⁰ UG

m

bb. 56./népfront folyt./il

a munka - a megyei tanácsokkal közösen - tavaly kezdődött el: megvizsgálták a fejlesztés eddigi eredményeit és gondjait. az elemzések alapján folyik az országos koncepció, illetve a területi hosszútávú elképzelések korszerűsítése, s várhatóan a jövő év második felére elkészül a végleges anyag.

a szakemberek eddigi munkájának eredményeit, valamint a legfontosabb településpolitikai kérdésekről tartott országos társadalmi viták tapasztalatait összegezték a hazafias népfront országos tanácsa településpolitikai bizottságának csütörtöki ülésén. a tanácskozáson - amelyen részt vett Raft Miklós, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese - a résztvevők hangsúlyozták: az 1971-ben elfogadott hosszútávú koncepció hozzájárult az ország településhálózatának tudatos, tervszerű alakításához. az átlagosnál gyorsabban gyarapodtak az iparilag kevésbé fejlett területek az új gyárak, üzemek építésének köszönhetően is. a mezőgazdasági üzemekben nőtt az árutermelés és a szövetkezetek, az állami gazdaságok összevonását követte a közigazgatás is, hiszen az érintett településeken közös tanácsok alakultak.

a vitában résztvevők mindannyian egyetértettek az 1971-es koncepció felülvizsgálatával, azzal hogy az elmúlt évek fejlődése új és fontos összefüggéseket tárt fel. a tervek továbbfejlesztéséhez azonban elengedhetetlen a szociológia, az építészet, és más tudományágak kutatási eredményeinek felhasználása. ma még ugyanis nincs megfelelő válasz arra sem, milyen törvényszerűségek irányítják a városok népességének gyors gyarapodását. a csütörtöki fórumon több tudós, tanácsi és népfront vezető mesterségesnek és szükségtelennek minősítette mindenképp előtt a megyeközpontok túlzott fejlesztését, sok helyütt feleslegesen pazarlón építettek „felhőkarcolókat”, és különböző intézményeket. s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára azt mondta, hogy a fejlesztési összegek gyakran indokolatlan központosításával növelték a különbségeket a falu és a város között.

a várossá válás megyei státusz-szimbólummá vált - szögezték le többen is. ha tovább folytatódik a falvakból való elvándorlás, akkorszámolni kell - a fővároshoz hasonlóan - a megyei központok és nagyobb városok gondjainak szaporodásával. kaposvárott például hiába épültek az utóbbi években gyorsított ütemben lakások, üzletek, szolgáltatóházak és gyermekintézmények - a sok beköltöző miatt - a lakosság ellátásának színvonala valamelyest csökkent.

/folyt.köv./
18.20/il

- 38 -

1978. 10

bb.56./ népfront2. folyt./il

ugyanakor - megalapozott számítások szerint - somogy megyében 15-20 éven belül, körülbelül 3000 jó állapotban levő falusi ház marad lakó nélkül, s ez mindenképpen elgondolkodtató.

a végleges döntés előtt a lakosság és a tudósok véleményének figyelembe vételével nagy politikai felelősséggel kell a hosszútávú településfejlesztési koncepciót átdolgozni - fogalmazta meg a tanácskozás tanácsát bondor józsef a bizottság elnöke. „országban gondolkodva”, ajánlatos a gazdasági és társadalmi fejlődésünket nagy mértékben meghatározó terveket kidolgozni. indokolt a kisebb községek, falvaknak és a közepes népességű városoknak az eddiginél arányosabb és kiegyensúlyozottabb gyarapítása lakosságuk ellátásának javítása, hiszen ezzel a budapestre és a megyeszékhelyekre háruló terheket is csökkenteni lehet. a településfejlesztés tapasztalatait valamint a koncepció felülvizsgálatával kapcsolatos kérdéseket a hazafias népfront országos tanácsának titkársága rövidesen napirendjére tűzi és az állásfoglalást eljuttatja az illetékes párt- és kormány szervezetteknek./mti/

--

bb. 57. a komszomol küldöttsége fejér megyében - magyar-szovjet ifjúsági nagygyűlés dunaujvárosban

zsi st il la

1978. november 16.

a lenini komszomol küldöttsége, amely borisz nyikolajevics pasztuhovnak, az szkp kb tagjának, a komszomol kb első titkárának vezetésével tartozkodik hazánkban, csütörtökön fejér megyébe látogatott. utjára elkísérte maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kksz kb első titkára. borisz pasztuhovot és maróthy lászlót dunaujvárosban takács imre, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára, pásztor gabriella, a kksz kb titkára, valamint fejér megye és dunaujváros vezetői fogadták. a vendégeket a város és a dunai vasmű vezetői tájékoztatták dunaujváros fejlődéséről, valamint az üzem eredményeiről.

/folyt.köv./
18.40/il

- 39 -

1978. 10

bb. 57./komszomol1. folyt./11

ezt követően a dunai vasműbe látogattak, ahol találkoztak a kisz szervezet vezetőivel, majd megtekintették a nagyüzem néhány gyár egységét.

délután magyar-szovjet barátsági nagygyűlést tartottak a dunaujvárosi bartók béla művelődési házban. tóth tihamér, a kisz fejér megyei bizottságának első titkára köszöntötte a résztvevőket, majd maróthy lászló emelkedett szólásra.

- a magyar-szovjet barátság országaink gazdasági és társadalmi építőmunkájának legszilárdabb kötélya - hangsúlyozta a kisz kb első titkára. - népeinknek olyan szükségük van erre a barátságra, akár a kohónak a vasércre, vagy a korszerű iparnak az alumíniumra. a magyar-szovjet barátság ma már milliók személyes érdeke és ügye, mindennapjaink természetes közege.

maróthy lászló utalt a párhuzamra, hogy mindkét kommunista ifjúsági szervezet 60 évvel ezelőtt, 1918-ban született, s arra, hogy a kisz és a lenini komszomol testvéri együttműködés e egyidős a két szervezettel.

- a személyes kapcsolatok felvételére és az első eszmecserére is csaknem 60 évvel ezelőtt került sor - mondotta a továbbiakban - szamuely tiber, a magyar tanácsköztársaság egyik kiváló fiatal vezetője, aki forradalmi tapasztalatait az oroszországi szovjet hatalomért vívott harcok internacionalistájaként szerezte, 1919 május 1-re moszkvába repült. ezért vállalta a hosszú és kockázatos utat, hogy elvigye leninnek az orosz munkásoknak, parasztoknak és katonáknak magyar osztálytestvéreik forradalmi üdvözlését. megbízatása szerint szamuely találkozott moszkvában sackinnal, a komszomol központi bizottságának titkárával is, akivel megbeszéltek ifjúsági szövetségeink együttműködésének közös tervét. ez a terv akkor csak részben valósulhatott meg. népeink legkiválóbb lányai és fiai azonban mindmáig hűek maradtak ehhez az elvi szövetséghez.

maróthy lászló hangsúlyozta, hogy nem csupán történelmi múltunk közös, hanem hazánk felszabadítása óta feladataink is hasonlóak a szocialista társadalom építésében.

- a kisz és a lenini komszomol sokoldalú és egyre nagyobb tömegeket mozgósító, gyümölcsöző együttműködése bizonyítja - állapította meg - hogy mindkét szervezet tagjai tudatában vannak a magyar-szovjet barátság történelmi szerepének.
/folyt.köv./

- 40 -

18.45/11

1915 UG

bb. 57./ komszomol2. folyt./11

eddiggi tevékenységünkben és a most folytatott megbeszélések során is alapvető feladatunknak tartjuk, hogy országaink ifjúsága mind nagyobb mértékben részt vállaljon a magyar-szovjet gazdasági, tudományos és kulturális együttműködés fejlesztéséből, a szocialista gazdasági integráció komplex programjának megvalósításából. a közös akarat és az összefogás maradandó példái mutatják fel az orenburgi gázvezeték építői, az uszty-ilm-szki kun béla ifjúsági építőbrigád tagjai, a paksi atomerőmű tervezésében és építésében közreműködő szovjet vállalatok komszomolistái, a moszkvai olimpia elektromos berendezéseit készítő magyar üzemek fiataljai. jól szimbolizálja ezt dunaujváros, hazánk első szocialista városa is. a szovjet segítséggel épült kohászati kombinát eleven jelképe annak, hogy sorsunk elválaszthatatlan és együtt kell működnie, mert közös az eszménk, az érdekekünk, a történelmünk és a jövőnk.

ezután borisz pasztuhov szólt a magyar-szovjet barátsági nagygyűlés résztvevőjéhez. beszédében szintén utalt a közös történelmi múlt ma is élő hagyományaira, és a magyar-szovjet gazdasági együttműködés közös lételeményeire majd kitért a komszomol és a kisz együttműködésének mai példáira.

- a magyar-szovjet barátságfesztivál, az együttes táborok és munkaakciók, a tudományos konferenciák, valamint a turista-utazások sokasodó találkozásai országaink ifju nemzedékének egységét demonstrálják - mondotta borisz pasztuhov. - a szovjetunió és magyarország fiai és lányai közösen vesznek részt a kgsz komplex programjának megvalósításában, együtt dolgoznak uszty-ilm-szki központban, pakson és a szövetség gázvezeték építésén. szép jelkép, hogy a magyar fiatalok, a kun béla brigád tagjai az uszty-ilm-szki falpari komplexum építésén dolgozva, ma ott élnek és munkálkodnak ahol 60 évvel ezelőtt nagyapáik a vörös hadsereg harcosaival és a hős szibériai partizánokkal váll váll mellett harcoltak október ügyének győzelméért. ez jó példa arra, hogy a fiatal nemzedék hű maradt az apák ügyéhez.

a nagy tapsal fogadott beszéd végén borisz paszuthov átadta a magyar fiataloknak a komszomol központi bizottságának ajándékát: lenin mellszobrát.

a lelkes hangulatu magyar-szovjet ifjúsági nagygyűlés után a szovjet küldöttség a mezőfalvi mezőgazdasági kombinátba látogatott./mti/

- 41 -

18.50/11

1915 UG

bb.58. korom mihály hazaérkezett moszkvából

k/gg/bc/a/la

1978. november 16.

az szkp központi bizottsága meghívására november 14-16. között a szovjetunióban tartózkodott korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára.

moszkvai tartózkodása idején korom mihály szivélyes, elvtársi légkörben megbeszéléseket folytatott jakov rjabov-val, az szkp központi bizottsága titkárával, az államélet pártirányításának időszakos elvi-politikai kérdéseiről. a megbeszéléseken részt vett rácz sándor, az mszmp kb osztályvezetője és szürös mátyás, hazánk moszkvai nagykövete, a központi bizottság tagjai. korom mihály látogatást tett a moszkvai városi pártbizottságon, az szkp kb adminisztratív propaganda, valamint pártszervezési osztályain.

korom mihály, és a kíséretében levő rácz sándor csütörtökön hazaérkezett budapestre. a repülőtéri fogadásnál jelen volt vlagyimir pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete./mti/

-. -

bb.59. lázár györgy,

k/gg/a/bc/la

1978. november 16.

a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta august geiser-t, a svájci állam-szövetség rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

-. -

18.40/a

19²⁵ UG

- 42 -

bb.60. időjárásjelentés

a/la

1978. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1978. november 16-án csütörtökön este:

felszakadozó felhőzet

várható időjárás péntek estig: az ország jelentős részén felszakadozik a felhőzet, és megélelnkül a nyugati szél. a keleti, északkeleti országrészben azonban tulnyomóan borult marad az ég. a hőmérséklet kora délután a napos helyeken 10

fok körül várható, de a tartósan borult részeken 0 fok közelében marad./mti/

-. -

bb.61. koszoruzási ünnepség szombathelyen, magyar-bolgár barátsági nagygyűlés jánosházán

Lér/is/a/la

1978. november 16.

a bolgár állam megalapításának 1300.évfordulója alkalmából magyar-bolgár barátsági hét kezdődött csütörtökön vas megyében. ez alkalomból vladimir videnov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete delegáció élén szombathelyre látogatott.

a barátsági hét első napján koszoruzási ünnepséget rendeztek szombathelyen, a dimitrov körtéren. a vérellátó alközpont épületén lévő dimitrov emléktáblánál helyezték el koszorúikat a bolgár vendégek, a dimitrov nevet viselő helyi szocialista brigádok képviselői és a rendező szervek.

sárvárrott a bolgár delegáció tagjai a nádasy várbán találkozáson vettek részt. körmenden a járási művelődési és ifjúsági központban a bolgár rádió és televízió tilev vonós-negyese adott műsort, amelyen fellépett rumjana bareva kamaraénekesnő is.

a nap kiemelkedő eseményeként este jánosházán magyar-bolgár barátsági nagygyűlést tartottak, amelynek résztvevőit vladimir videnov nagykövet is köszöntötte. s dimitrov mellszobrot ajándékozott a helyi magyar-bolgár barátság termelőszövetkezetnek./mti/

-. -

18.45/a

19³⁰ UG

- 43 -

bb.62. emlékezés janusz korczakra

t/km/fe/bc/a/la

1978. november 16.

a nagy lengyel pedagógus janusz korczak születésének 100. évfordulója alkalmából csütörtökön tudományos emlékülést rendezett az oktatási minisztérium, a magyar pedagógiai társaság és az mta pedagógiai bizottsága a magyar tudományos akadémián. hanga mária oktatási miniszterhelyettes, a magyarországon alakult korczak emlékbizottság elnöke megnyitó szavai-ban méltatta a kimagasló tehetségű lengyel pedagógus sokoldalú életművét és emlékeztetett arra, hogy a munkásságát bemutató kiállítással, tanulmányok közzétételével, műveinek újra-kiadásával is megemlékeznek a jubileumról magyarországon.

a megnyitó után kőte sándor, a neveléstudományok doktora egyebek között arról szólt, hogy janusz korczak már korán orvostanhallgatóként bekapcsolódott a független lengyel-országért küzdő politikai és kulturális mozgalmakba. szabadide-jének nagy részét a közösségnek szentelte: ingyen előadásokat tartott a gyermekeknek, a lengyel nyelvről, irodalomról, történelemről és földrajzról, valamint orvosként a városi sze-gényeket is ellenszolgáltatás nélkül gyógyította. nevéhez fűződik az 1912-ben létrehozott árvaház és feleségével együtt alapította meg azt a másik gyermekintézményt is, amely a bebörtönzöttek, a politikai üldözöttek és proletárok gyermekeinek, illetve ár-váinak adott otthont. munkássága során alkalma nyílt arra, hogy pedagógiai elgondolásait a gyakorlatban megvalósíthas-sa. vezérelve a gyermek személyiségének, egyéniségének tiszte-lete, képességeinek fejlesztése, a pedagógiai erőszak elvetése volt. tapasztalatait számos - a mai pedagógiában is alkalmazható - tanulmányban adta közre.

ezt követően alekszander lewin professzor, a lengyel nevelési rendszerek kutató intézetének vezetője méltat-ta janusz korczak munkásságát, hatását a mai szocialista peda-gógiára. az emlékülés a győri kazinczy ferenc gimnázium és egész-ségügyi szakközépiskola tanulóinak műsorával ért véget. /mti/

18.50/a

1978 UG

-.-

- 44 -

bb.63. bafejeződött az európai dolgozó nők helyzetével fog-lalkozó szeminárium

t/me/tr/bc/a/la

1978. november 16.

az európai dolgozó nők helyzetével foglalkozó nem-zetközi szeminárium harmadik napján, csütörtökön is plenáris ülésen tanácskoztak az európai országok nőszervezeteinek és szakszervezeteinek képviselői a gellért szállóban. a nagy-számú felszólaló elemezte miként érvényesülnek országaikban a nők alapvető emberi jogai. a szocialista államokbeli kül-döttek hangsúlyozták: országaikban megteremtették a nők egyen-jőségének gazdasági alapjait, a nők szellemi és fizikai képes-ségeinek hasznosítása társadalmi érdek. a nők meghatározó szerepet töltenek be a népgazdaságban, a közéletben. a socia-lista társadalom gazdasági, jogi, szociálpolitikai intézkedések-vel, az intézmények széles hálózatával segíti a nőket szak-mai és anyai hivatásuk betöltésében. a nőszervezetek és szakszervezetek a dolgozók érdekeit képviselik a nők élet-és munkakörülményeit befolyásoló kérdésekben. kezdeményezik a dolgozó nőket érintő jogszabályok megalkotását és előmoz-dítják azok megvalósítását.

a többes országokból érkezett küldöttek elmondták: a gazdasági válság kedvezőtlenül hat a nők, a családok életére. a demokratikus nőszervezetek és a szakszervezetek sok helyen küzdenek a nők jogainak kivívásáért. marina almeida, a portu-gál demokratikus nőszervezet képviselője beszámolt arról, hogy a nőmozgalom a szakszervezetekkel együtt küzd a kivívott gaz-dasági, politikai sikerek konszolidálásáért. finnországban - amint kirsti ryynanen elmondta: a törvény szerint a nők és a férfiak azonos teljesítményért azonos bért kapnak, a gyakorlat-ban azonban a nők bére a férfiakénak 60-70 százaléka. súlyos gond a munkanélküliség is, amely az automatizálás révén egyre növekszik, s leginkább a nőket sújtja. a szakszervezet, s a kommunista párt mélyreható reformok megvalósítását követeli. ulla krieté, a szocialista német munkásifjúság képviselője el-mondta, hogy a fiatal nők zöme nem rendelkezik szakképzettség-gel, ezért csak alsórendű munkát végezhet.

/folyt.köv./
19.09/a

1978 UG

- 45 -

bb.63./ befejeződött.....1.folyt./-a

az ülés szünetében rosario gutierrez, a spanyol demokratikus nőmozgalom galicia-tartományi szervezetének főtitkára az mti munkatársának elmondta: szervezetüket még nem ismerték el hivatalosan. a szakszervezetekkel és a munkásbizottságokkal szervezik a nőmozgalmat. gondoskodnak arról, hogy a szakszervezetek a munkások követeléseivel együtt a nők követeléseit is tolmácsolják. mindenekelőtt a nők nagyobb arányú foglalkoztatását akarják elérni, s azt, hogy megszüntessék a nőkkel szembeni diszkriminációt. negyven évig a nőt megfosztották alapvető jogaitól. az ipar fejlődése megköveteli ugyan a nők bevonását a munkába, számos körülménye azonban akadályozta bekapcsolódásukat. a demokratikus nőmozgalom egyik legfontosabb feladata: előmozdítani a diktatura maradványainak felszámolását. jelenleg egyik akciójuk: a december 6-i népazavazás előtt megismertetik a nők tömegeivel az alkotmányt, amely ugyan nem ismeri el összes követeléseiket, de lehetőséget biztosít a demokratikus mozgalom kibontakozásához.

lily kern, az észak-írországi nőszervezet végrehajtó bizottságának tagja elmondta: náluk a nők egyre nagyobb számban vesznek részt a polgárjogi mozgalomban. közreműködnek a tüntetések megszervezésében, s ezeken -bár ez nem veszélytelen - fel is szólalnak. a nők bátran küzdenek a társadalmi igazságtalanságok, a megkülönböztetés ellen. elsősorban észak-írország egyenjogúságát követelik az angol kormánytól, de mind határozottabban sürgetik a nők jogainak biztosítását is. követeléseiket az észak-írországi nők chartájában fogalmazták meg. ki akarják vívni, hogy a nők és a férfiak azonos munkateljesítményért azonos bért kapjanak. korszerű családtervezési lehetőséget, és - a szocialista országok példájára - gyermekgondozási segílyt, szabadságot akarnak.

a szeminárium záróülésén a rendező szervek - a nemzetközi demokratikus nőszövetség, a szakszervezeti világszövetség és a magyar nők országos tanácsa - összegezték a tanácskozáson elhangzott tapasztalatokat, s ezeket eljuttatják az ensz illetékes szerveihez.
/folyt.köv./
19.17/av

- 46 -

1970 UG

bb.63./ befejeződött.....2.flyt./-a

ebben többek között megállapították: a női egyenjogúság megvalósításának akadályait csak valamennyi haladó erő közös erőfeszítésével lehet leküzdeni. a nők nemzetközi éve sikeresen ráirányította a világ közvéleményének figyelmét a nők helyzetére. fellendült a haladó erők harca a nők gazdasági, társadalmi, politikai, és kulturális jogaiért, sok országban hoztak intézkedéseket a nők jogi, társadalmi, gazdasági helyzetének javításáért. a szocialista országokban, ahol megteremtették a tényleges női egyenjogúság társadalmi és gazdasági feltételeit, folyamatosan intézkedéseket hoznak azért, hogy a legkedvezőbb feltételeket biztosítsák a nők, az anyák számára.

rámutatott arra, hogy a kapitalista országokban az egyre súlyosbodó gazdasági válság következtében fokozódik a kizsákmányolás, növekszik a munkanélküliség, a nőknek nem biztosítják a jogot a munkához, az igazságos, egyenlő bért, valamint a szakmai képzés és továbbképzés megfelelő lehetőségeit, a dolgozó nők sajátos igényeinek megfelelő munkakörülményeket. nem ismerik el az anyaságot társadalmi funkcióként.

az alkotó légkörben lezajlott tanácskozáson - fogalmazták meg összegezésként - a dolgozó nők helyzete és követeléseik teljesítése nem választható el a gazdasági, a politikai függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért vívott küzdelemtől. hangsúlyozták: a női egyenjogúság alapvető feltétele a béke, a biztonság, a leszerelés, a nemzetközi enyhülés és együttműködés. kinyilvánították meggyőződésüket: mindent meg kell tenni az európai kontinens és az egész világ számára történelmi jelentőségű helsinki konferencia zárási dokumentumának betartásáért./mti/

-.-

19.20/a

1970 UG

- 47 -

bb.64. rendőrségi felhívás

k/szk/a/la

1978. november 16.

november 14-én a reggeli órákban herceghalom külterületén az m 1-es főközlekedési útvonalról zsámbék község felé leágazó út mellett egy férfi holttestet találtak. a férfi bűncselekmény áldozata lett. személyleírása: kb 30-40 év közötti, 170 cm magas, közepes testalkatu, haja barna, 6-7 cm hosszúságu, szeme zöldes, szemöldöke barna, dus, közepen összenőtt, arca hosszukás. ruházata: világosbarna-szinü, szálkás, mintás garbó, vékony műszálas pulóver, kék lee-farmernadrág fémgombokkal, kék nylon zokni, fehér-piros-barna kockás alsónadrág. bal karján classic márkájú kvarcóra, jobbkezének gyűrüsujján 4 mm-es bőrből készült gyűrű volt. különös ismertetőjele: arcának baloldalán lencse nagyságu szemölcs, jobb alkarján kalina tetoválás, bal alsókarjának belső felszínén 7 cm átmérőjü kör alakú forradás, továbbá vakbél-műtési heg, jobb térde belső oldalán műtési heg látható. fogazata elhanyagolt, hiányos. a felső fogsora protézissel pótoltt.

a rendőrség kéri, hogy aki az ismeretlen férfi kilétére adatot tud szolgáltatni, vagy az említett helyen közlekedett, jelentkezzen személyesen vagy telefonon a pest megyei rendőrfőkapitányság bűnüldözési osztályán/ budapest, vi. kerület aradi utca 21-23, telefon 124-275/300 mellékállomás/, vagy bármelyik rendőrfőkapitányságon, rendőrsőn./mti/

.-.

bb.65. befejeződtek a magyar-bolgár tudományos-műszaki tárgyalások

gg/sl/a/la

1978. november 16.

a magyar-bolgár tudományos-műszaki együttműködési tárgyalások befejezéseként pál lénárd, az omfb elnöke és nacso papazov, a bolgár tudományos és műszaki fejlesztési állami bizottság elnöke jegyzőkönyvet és a két bizottság 1978-80. évi együttműködéséről munkatervet írt alá budapesten.

/folyt.köv./

19.37/a

- 48 -

20¹⁵ UG

bb.65./ befejeződtek.....folyt./-a

elhatározták, hogy koncentrálják erőiket néhány nagy jelentőségű kutatási-fejlesztési feladat együttes megoldására az energetika, és a mezőgazdaság területén.

nacso papazovot fogadta szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese.

a bolgár delegáció csütörtökön elutazott budapestről.

/mti/

.-.

bb.66. budapest közigazgatása a forradalmak időszakában - kiállítás

t/me/pá/a/la

1978. november 16.

az 1918-19-es forradalmak budapesti eseményei re emlékeztető fővárosi tanács épületében csütörtökön megnyílt dokumentum-kiállítás. a fővárosi levéltár e rendezvénye a történelmi sorsfordulók 60.évfordulója alkalmából bemutatja a polgári demokratikus forradalom, a kommunisták magyarországi pártjának megalakulása és a magyar tanácsköztársaság időszakában megjelent rendeleteket, rölapokat, újságcikkeket, fotókat. a kiállított mintegy 120 dokumentum között láthatók nemrég feltárt, ez ideig ismeretlen levéltári dokumentumok is./mti/

.-.

bb.67. megszűnt a vizkorlátozás ujjalotán

iójf/pá/a/la

1978. november 16.

csütörtökön a fővárosi vízművek szerelői az ujjalotai lakótelepen átalakítottak egy 1000 milliméteres fővezeték rendszert; emiatt az ujjalotai lakótelep nem kapott elegendő ivóvizet, csökkent a nyomás és az emeleteken akadozott a vízellátás. a szerelők az esti órákra elkészültek a munkával, megkezdték a vezeték feltöltését és így a vizkorlátozás megszűnt./mti/

.-.

20.40/a

- 49 -

21⁰⁰ UG

bb.68. a tit budapesti szervezete

a/la

1978. november 16.

közl., hogy az ideológiai harc - ideológiai diverzió címmel a kossuth klubba november 22-re, szerdára meghirdetett előadói konferenciát későbbi időpontban tartják meg./mti/

--

bb.69. fogadás a magyar-amerikai közgazdász kerekasztal konferencia résztvevőinek tiszteletére

k/jf/pá/a/la

1978. november 16.

rónai rudolf, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke csütörtökön fogadást adott a magyar-amerikai közgazdász kerekasztal konferencia résztvevőinek tiszteletére. a fogadáson a magyar közgazdasági élet több vezető személyisége vett részt. jelen volt philip m.kaiser, az amerikai egyesült államok budapesti nagykövete./mti/

--

bb.70. befejeződtek a magyar-jugoszláv vízügyi tárgyalások

k/sb/fe/a/la

1978. november 16.

gergely istván államtitkárnak, az országos vízügyi hivatal elnökének vezetésével csütörtökön hazaérkezett jugoszláviából a magyar vízügyi küldöttség, amely milovan zidar-nak, a szövetségi mezőgazdasági bizottság elnökének meghívására november 13-16 között tárgyalásokat folytatott a kétoldalú vízgazdálkodási és vízminőség-védelmi együttműködés fejlesztéséről, a duna, a tiszta és a dráva szabályozásáról, árvíz-védelméről. a magyar vízügyi vezető nikola kmeziocsel, a vajdasági tartományi végrehajtó tanács elnökével is tárgyalt a közös vízgyűjtő területek vízgazdálkodásának fejlesztéséről. gergely istvánt fogadta braniszlav ikonics, a szövetségi végrehajtó tanács alelnöke is. /mti/

--

21³¹ VG

- 50 -

bb. 71. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

il la

56. népfront.vita
57. a komszomol küldöttség fejr megében
58. hazaérkezett korom mihály
59. lázár györgy fogadta az új svájci nagykövetet
60. időjárás
61. köszoruzás szombathelyen
62. emlékezés korczakra
63. befejeződött a nőszeminárium
64. rendőrségi felhívás
65. befejeződött a magyar-bolg.tud.-műszaki tárgyalás
66. budapest közigazgatása - káillitás
67. megszűnt a vízkortátozás
68. a tit bpesti szervezetének közleménye
69. fogadás a magyar-amerikai közgazdasági konf. alkalmából
70. befejeződtek a magyar-jugoszláv vízügyi tárgyalások
- 71.hirjegyzék

a 4. sz. jav. a 37. sz. hirre,

a 5. sz. jav. az 54. sz. hirre vonatkozott

v ó g e

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő:bajnok zsolt
szerkesztette:halasi györgy, lakatos erzsébet

21⁴⁰ VG

--

-51-